

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W SUWAŁKACH

16-400 Suwałki ul. Utrata 9A Tel. (087) 565-28-60 Fax. (087) 565-28-61
e-mail: psse.suwalki@pis.gov.pl www.gov.pl/web/psse-suwalki

PPIS.046.1.2023

Suwałki, 21. 02. 2023 r.

BIURO RADY MIEJSKIEJ

W SUWAŁKACH

Na podstawie art. 12 a pkt 3 Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 195) przedkładam Radzie Miejskiej w Suwałkach „Informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego na terenie Miasta Suwałki w 2022 roku”.

Państwowy Powiatowy

Inspektor Sanitarny

w Suwałkach

Elżbieta Bednarko

[podpisano elektronicznie]

Otrzymuje:

1. Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Suwałkach powstała 01. 01. 2002 r. w wyniku przekształcenia Miejskiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej i funkcjonuje jako państwowa jednostka organizacyjna (jednostka budżetowa) wykonująca zadania na obszarze miasta Suwałk, jako miasta na prawach powiatu i powiatu suwalskiego ziemskiego.

Zadania i zakres działań Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej wynikają głównie z Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985 r. (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 195) oraz innych przepisów dotyczących podmiotów leczniczych, państwowych jednostek organizacyjnych i jednostek budżetowych.

Obszar działania.

Terytorialny zakres działania Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Suwałkach obejmuje miasto Suwałki oraz gminy: Bakałarzewo, Filipów, Jeleniewo, Przerośl, Raczki, Rutkę Tartak, Suwałki, Szypliszki i Wizajny.

Zadania i zakres działania.

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru sanitarnego nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny radiacyjnej,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych,
- higieniczno – sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Sprawowanie nadzoru ww. zakresie ma na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawania chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Do zadań Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej należy wykonywanie wszelkich czynności związanych z realizacją zadań z zakresu zdrowia publicznego należących do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Suwałkach, a w szczególności:

1. Prowadzenie spraw związanych z wykonywaniem czynności kontrolnych i innych czynności wynikających z zadań nałożonych na Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych.
2. Pobieranie materiału do analiz i badań laboratoryjnych i przekazywanie do wykonania analiz do Oddziału Laboratoryjnego PSSE w Suwałkach oraz Laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Białymstoku.
3. Działanie przeciwepidemiczne.
4. Opracowywanie analiz i ocen epidemiologicznych oraz stanu higieniczno-sanitarnego.
5. Przygotowywanie projektów decyzji i wykonywanie innych czynności w postępowaniu administracyjnym i w postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
6. Przygotowywanie wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego w Suwałkach.
7. Przygotowywanie spraw związanych z prowadzeniem dochodzenia oraz wnoszenie i popieranie oskarżenia w postępowaniu uproszczonym według odrębnych przepisów.
8. Inicjowanie, organizowanie, koordynowanie, prowadzenie i nadzorowanie działalności na rzecz promocji zdrowia.
9. Opracowywanie projektów, planów pracy oraz sprawozdań z działalności Stacji.
10. Prowadzenie postępowania i dokumentacji w sprawie stwierdzania chorób zawodowych.

Czynności kontrolne, funkcje nadzorcze oraz współpraca Powiatowej Stacji obejmuje w szczególności:

1. Zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych, pasożytniczych i niezakaźnych mogących szerzyć się epidemicznie.
2. Higienę środowiska naturalnego i środowiska bytowego z uwzględnieniem higieny urządzeń i obiektów użyteczności publicznej.
3. Warunki sanitarne produkcji, obrotu i jakości zdrowotnej środków spożywczych i używek mających wpływ na zdrowie człowieka.
4. Higienę pracy oraz zapobieganie chorobom zawodowym.
5. Lokalizacje inwestycji pod względem wymagań higienicznych.

6. Warunki higieniczne w zakładach nauczania, wychowania i opieki nad dziećmi.
7. Współpracę z innymi instytucjami i organizacjami, jak np.:

Inspekcją Weterynarii, Inspekcją Pracy, Inspekcją Handlową, Inspekcją Ochrony Środowiska, Komendą Miejską Policji i Strażą Miejską.

Struktura organizacyjna.

W skład Powiatowej Stacji wchodzi:

1. Zakład leczniczy – Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Suwałkach, w której utworzono jednostkę organizacyjną zakładu leczniczego – Medyczne Laboratorium Diagnostyczne, z komórką organizacyjną zakładu leczniczego, tj. Sekcją Badań Mikrobiologicznych;

2. Komórki organizacyjne zakładu leczniczego:

- Oddział Epidemiologii,
- Oddział Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia,
- Oddział Higieny Komunalnej,
- Oddział Promocji Zdrowia,
- Oddział Laboratoryjny,
- Samodzielne stanowisko pracy ds. Nadzoru Zapobiegawczego,
- Samodzielne stanowiska pracy ds. Higieny Pracy.

3. Samodzielne stanowiska pracy:

- Samodzielne stanowisko pracy do spraw Systemu Zarządzania Laboratorium,
- Samodzielne Stanowisko pracy do spraw Systemu Zarządzania Nadzoru i Kontroli Zarządczej;

4. Oddział Ekonomiczny i Administracyjny,

- Samodzielne stanowisko pracy ds. Statystyki,
- Samodzielne stanowisko pracy Radcy Prawnego,
- Samodzielne stanowisko pracy Głównego Księgowego,

- Samodzielne stanowisko pracy ds. Kadr,
- Samodzielne stanowisko pracy ds. Obsługi,
- Samodzielne stanowisko pracy ds. Informatyki,
- Samodzielne stanowisko pracy Archiwisty.

Aktualne zatrudnienie w PSSE w Suwałkach – stan na 31.12.2022 r. – 60 osób, w przeliczeniu na pełne etaty – 59,5 etatu.

W przedstawianej ocenie za 2022 r. omówione zostały wybrane zagadnienia z zakresu nadzoru poszczególnych Oddziałów Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Suwałkach mające największy wpływ na stan bezpieczeństwa sanitarnego. Dla oceny stanu sanitarnego istotne znaczenie mają te elementy otoczenia, które w przypadku długotrwałej ekspozycji mogą być źródłem czynników patogennych dla ludności.

Do takich elementów należą między innymi:

- występowanie chorób zakaźnych i zatruc,
- woda wykorzystywana do picia i na potrzeby gospodarcze,
- odpady stałe i ścieki oraz sposób ich utylizacji,
- środowisko pracy dzieci, młodzieży i dorosłych,
- sfera usług socjalnych, zdrowotnych i gastronomicznych,
- żywność – jej jakość, zanieczyszczenie, stan odżywienia ludności.

W każdym z nadzorowanych obiektów działalność Inspekcji Sanitarnej zmierzała do rozpoznania, a następnie eliminowania lub chociażby minimalizowania zagrożeń dla zdrowia mieszkańców.

OCENA STANU SANITARNEGO MIASTA SUWAŁKI ZA 2022 ROK

ODDZIAŁ EPIDEMIOLOGII

Oddział Epidemiologii na terenie działania Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Suwałkach pełnił nadzór nad:

- zgłaszalnością i opracowywaniem zachorowań na choroby zakaźne,
- przestrzeganiem reżimu sanitarnego w podmiotach leczniczych ,
- wykonawstwem szczepień ochronnych.

Na terenie miasta Suwałki w 2022 roku zarejestrowano **ogółem 3495** zachorowań na choroby zakaźne, w tym **2809** zachorowań wymagających opracowania epidemiologicznego i **686** zachorowań podlegających zgłoszeniu i rejestracji.

Porównawcze dane liczbowe roku 2022 do 2021 przedstawia tabela Nr 1 i Nr 2.

Analiza zachorowań na choroby zakaźne podlegające zgłoszeniu (które przedstawia tabela nr 1) wykazuje wzrost zachorowań na choroby zakaźne w 2022 r. w stosunku do 2021r. W roku 2022 zarejestrowano 686 zachorowań, a w 2021 r.- 292 zachorowania.

Wzrost zachorowań nastąpił głównie wśród chorób:

1. Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy z 8 w 2021 r. na 94 w 2022 r.
2. Płonica z 1 w 2021 na 33 w 2022 r.
3. Grypa ogółem z 0 w 2021 r. na 116 w 2022 r.
4. Ospa Wietrzna z 103 w 2021 r. na 326 w 2022 r.

Spadek zachorowań nastąpił wśród chorób:

1. Wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone z 85 w 2021 r. na 38 w 2022 r.
2. Wirusowe zakażenia jelitowe z 46 w 2021 r. na 33 w 2022 r ..

W pozostałych jednostkach chorobowych nastąpił niewielki wzrost lub spadek zachorowań w stosunku do 2021 r., co przedstawia tabela Nr 1.

Zachorowania na choroby zakaźne wymagające epidemiologicznego opracowania (tabela Nr 2) wykazały znaczny spadek zachorowań w 2022 r. w stosunku do 2021 r. W roku 2021 r.

zarejestrowano **4164** zachorowania, a w 2022 r. – **2809** zachorowań. Tak duży spadek zachorowań spowodowany był mniejszą liczbą zakażeń na COVID-19.

Spadły znacznie zachorowania na:

1. Zakażenia SARS - CoV-2 (Covid-19) z 4074 w 2021 r. na 2689 w 2022 r.
2. Zakażenia HIV z 3 w 2021 r. na 0 w 2022 r.

Wzrosły zachorowania na :

1. Lamblioza z 2 w 2021 r. na 7 w 2022 r.
2. Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień z 10 w 2021 r. na 26 w 2022 r.
3. Kleszczowe zapalenie mózgu z 6 w 2021 r. na 10 w 2022 r.
4. Wirusowe zapalenia wątroby typu C z 6 w 2021 r. na 11 w 2022 r.

Pozostałe zachorowania zarejestrowane w 2022 r. w omawianej grupie utrzymywały się na podobnym poziomie w stosunku do 2021 r. (tabela Nr 2). W 2022 roku zbiorowych zatruc pokarmowych nie zarejestrowano.

Nadal kontynuowano realizację programu eradykacji poliomyelitis na oddziałach szpitalnych dziecięcych i w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, gdzie przeprowadzono 22 kontrole w tym zakresie, oraz program „Sentinel” – nadzór epidemiologiczny nad grypą.

W 2022 roku Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Suwałkach obejmowała nadzorem sanitarnym **139 podmiotów leczniczych i praktyk zawodowych lekarzy**, w tym :

- 3 szpitale,
- 27 przychodni,
- 82 gabinety praktyk lekarskich,
- 23 inne (głównie gabinety medyczne w szkołach).

Z zakresu epidemiologii w szpitalach wykonano **18 kontroli**, w tym **2** kontrole kompleksowe, **2** kontrole interwencyjne, **10** to monitoringi ostrych porażen wiotkich, pozostałe **4** to kontrole sprawdzające.

Skontrolowano kompleksowo **2 szpitale**, a w **1** przeprowadzono tylko kontrolę interwencyjną.

W 2022 r. wydano 2 decyzje administracyjne, 2 decyzje płatnicze, tytułów wykonawczych - nie wystawiono. Nałożono 4 mandaty karne na kwotę 800 złotych.

W Szpitalu Wojewódzkim im. dr Ludwika Rydygiera w Suwałkach w roku 2022 stwierdzono niewiele usterek technicznych, wystawiono 2 decyzje administracyjne, 2 decyzje płatnicze. Nałożono 4 mandaty karne na kwotę 800 złotych. Remonty w oddziałach przeprowadzane są sukcesywnie w miarę możliwości finansowych. W 2022 roku zakończono remonty wszystkich zaplanowanych oddziałów. Szpital Wojewódzki w Suwałkach posiada

nowoczesny i zmodernizowany Dział Centralnej Sterylizacji. Z uwagi na to, że w trakcie kontroli kompleksowej największej usterek natury technicznej stwierdzono na Oddziale Chorób Zakaźnych, Dyrektor Szpitala Wojewódzkiego zaplanował remont tego oddziału w 2023 roku. Na Szpital Wojewódzki w Suwałkach w chwili obecnej toczony są 2 postępowania administracyjne.

W Szpitalu Wojewódzkim w Suwałkach zapasy środków dezynfekcyjnych do narzędzi, sprzętów medycznych wielorazowego użytku i do powierzchni były wystarczające. Stosowano następujące środki dezynfekcyjne : Incidin Pro, chusteczki Virusolve +, gotowy preparat Virusolve +, koncentrat Viusolve +, Bactacid AF, Septo Preclean, Sterisept Wipes, Quatroses Extra, Azomax Wipes, Sekusept Plus, Incidin Lig Spray, Neodisher Septo Preclean, Laudamonium oraz Chlorinex 60. Ze wszystkich oddziałów narzędzia zabiegowe zwożone są na sucho w wydzielonych do tego celu pojemnikach do Centralnej Sterylizacji, gdzie poddawane są dezynfekcji i myciu w urządzeniach automatycznych trzech myjni – dezynfektorów, a także w dwóch myjniach ultradźwiękowych. Ponadto zakupiono myjnię-dezynfektor do obuwia, oraz myjnię -sterylizator do endoskopów.

Środki do powierzchni, basenów, misek itp. – sporządza firma zewnętrzna Impel Sp. z o.o.. Środki przygotowywane są centralnie w wydzielonych do tego celu pomieszczeniach.

W pomieszczeniach zabiegowych oddziałów nie jest prowadzona dezynfekcja narzędzi. Narzędzia zwożone są w specjalnych kontenerach, na sucho do Działu Centralnej Sterylizacji. Wyjątkiem jest Oddział Pulmonologii, gdzie mycie i dezynfekcja endoskopów wykonywana jest obok gabinetu bronchoskopii. Myjnia posiada nowoczesne myjnie-dezynfektory do endoskopów.

Od grudnia 2014 roku wydzielono nowe wyremontowane i zmodernizowane pomieszczenia do endoskopii górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego (nie wykonuje się tu bronchoskopii), zamontowano 4 automatyczne myjnie – dezynfektory do endoskopów. Do dezynfekcji środek Perastel, do mycia środek Aniosyme.

W 2022 roku w Szpitalu Wojewódzkim w Suwałkach pod nadzorem było 10 urządzeń sterylizacyjnych. Z tego 6 w Dziale Centralnej Sterylizacji: 3 autoklawy na parę wodną, 2 urządzenia na tlenek etylenu, 1 urządzenie na formaldehyd. Pozostałe 2 autoklawy na parę wodną znajdują się w Poradni Laryngologicznej oraz Zakładzie Anatomii i Patomorfologii. Urządzenia na suche gorące powietrze- 2 znajdują się w Aptece Szpitalnej. Wszystkie używane urządzenia były kontrolowane testami biologicznymi i wskaźnikami chemicznymi. Dokumentacja z procesów sterylizacji była odnotowywana w rejestrach kontroli procesów sterylizacji.

W Specjalistycznym Psychiatrycznym Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Suwałkach nie zaplanowano kontroli kompleksowej. Przeprowadzono

1 kontrolę interwencyjną dot. użytkowania nowej części pomieszczeń przy izbie przyjęć. Naruszeń stanu sanitarno- technicznego nie wykazano- interwencja nieuzasadniona. Szpital spełnia wymagania Obwieszczenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Od kilku lat trwa modernizacja obiektu w miarę pozyskiwanych funduszy i możliwości finansowych. Obecnie nie jest prowadzone postępowanie administracyjne w Specjalistycznym Psychiatrycznym Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Suwałkach.

W Specjalistycznym Psychiatrycznym Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Suwałkach - wykorzystywany jest wyłącznie sprzęt jednorazowego użytku.

NZOZ "Procardia" Polsko-Amerykańskie Kliniki Serca Centrum Sercowo-Naczyniowe w Suwałkach przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową - uchybień nie stwierdzono. Obiekt

spełnia wszystkie wymagania Obwieszczenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

W NZOZ "Procardia" Polsko-Amerykańskie Kliniki Serca Centrum Sercowo-Naczyniowe w Suwałkach używa się wyłącznie sprzęt i materiały jednorazowego użytku. Prowadzona jest tylko dezynfekcja tacek - Sekusept Plus 1,5%. Dezynfekcja kaczek i basenów prowadzona jest w myjni - dezynfektorze. Do dezynfekcji powierzchni stosuje się następujące środki: Incidin Plus, Incid Liquid Spray, Incidin Wipes Dispenser, Bactacid AF, Sekusept Plus.

W NZOZ "Procardia" Polsko-Amerykańskie Kliniki Serca Centrum Sercowo-Naczyniowe w Suwałkach - wykorzystywany jest wyłącznie sprzęt jednorazowego użytku.

Podmioty lecznicze i obiekty z grupy inne.

Na dzień 31. 12. 2022 roku pod nadzorem Oddziału Epidemiologii znajdowały się następujące podmioty lecznicze jako ambulatoryjne świadczenia zdrowotne:

- przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie - 27,

- zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne - 3,
- zakłady rehabilitacji leczniczej - 3,
- inne ogółem - 23.

W grupie obiektów inne znajdują się głównie gabinety medyczne w szkołach, Dom Pomocy Społecznej w Suwałkach i inne.

W podmiotach leczniczych przeprowadzono **31** kontroli, w tym 12 monitoringów ostrych porażen wiotkich. Wydano jedną decyzję umarzającą i jedną decyzję płatniczą.

W Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Ośrodek Rehabilitacji w Suwałkach po kontroli kompleksowej zostało wszczęte postępowanie administracyjne. Decyzja zostanie wydana w 2023 roku z uwagi na przeprowadzenie kontroli w II połowie grudnia 2022 r.

Podmioty lecznicze w mieście oraz obiekty z grupy inne spełniają wymagania Obwieszczenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Możliwość mycia i dezynfekcji rąk personelu jest zapewniona we wszystkich gabinetach lekarskich, gabinetach diagnostyczno – zabiegowych i pielęgniarskich. Stanowiska higienicznego mycia rąk wyposażone są w dozowniki z mydłem, antyseptyki i ręczniki jednorazowego użytku.

Utrzymanie bieżącej czystości i porządku pomieszczeń, dezynfekcja i sterylizacja.

W powyższych obiektach bieżąca czystość i porządek są zachowane. Wszystkie posiadają pomieszczenia porządkowe na środki czystości, dezynfekcyjne, sprzęt porządkowy, brudną bieliznę i odpady medyczne. Niektóre obiekty mają oddzielne pomieszczenia na odpady medyczne zakaźne. W obiektach wytwarzane są odpady medyczne o kodach: 180103 i 180104, są segregowane w miejscu powstania, przetrzymywane w urządzeniach chłodniczych i przekazywane firmom uprawnionym do odbioru odpadów.

Sprzątanie pomieszczeń i przeprowadzanie procesów myjąco – dezynfekujących wykonuje się codziennie po przyjęciach pacjentów. Do dezynfekcji powierzchni i sprzętów medycznych stosuje się najczęściej: Velox, Surfanios, Quatrades, Incidin, Bactacid AF oraz chusteczki dezynfekujące. Zaopatrzenie w środki czystości i preparaty dezynfekcyjne w wystarczającej ilości.

Postępowanie z zestawami zabiegowymi i sprzętem medycznym w placówkach medycznych jest prawidłowe. Materiały medyczne jednorazowego użytku w wystarczających ilościach. Brudna bielizna przechowywana w pomieszczeniach porządkowych, w workach foliowych, a czysta – w wydzielonych do tego celu szafach lub magazynkach.

W obiektach stosowane są opracowane procedury higieniczne :

- higienicznego mycia rąk,
- mycia, dezynfekcji narzędzi i sprzętów medycznych,
- postępowanie po ekspozycji
- sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń,
- postępowania z brudną bielizną,
- postępowania z odpadami medycznymi.

Narzędzia zabiegowe w przychodniach / ośrodkach zdrowia i obiektach innych używane są sporadycznie, dezynfekowane na miejscu w pojemnikach z sitem i przykrywą, a następnie przekazywane do sterylizacji podmiotom, które świadczą usługi w zakresie sterylizacji. Nieliczne obiekty specjalistyczne (stomatologiczne i chirurgiczny) regularnie używają narzędzi, dezynfekują i sterylizują je we własnym zakresie. Kontrole kompleksowe przeprowadzone w podmiotach leczniczych wykazały znajomość zasad i sposobów prowadzenia dezynfekcji narzędzi, sprzętów medycznych i powierzchni. Dobór środków dezynfekcyjnych - prawidłowy.

W podmiotach lecznictwa otwartego w 2022 roku znajdowało się 16 urządzeń sterylizacyjnych- autoklawów parowych.

Urządzenia były kontrolowane wewnętrznie 1 raz w miesiącu testami biologicznymi oraz do każdego procesu sterylizacji (lub do każdego pakietu) – 2 sztukami wskaźników chemicznych. Dokumentacja prowadzona na bieżąco i czytelnie.

Praktyki Zawodowe Lekarskie.

W grupie praktyki zawodowe lekarskie znajdują się :

- indywidualne praktyki lekarskie - 6,
- indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie – 69 w tym 41 gabinetów stomatologicznych,
- grupowe praktyki lekarskie - 7 w tym 3 gabinety stomatologiczne.

W roku 2022 przeprowadzono ogółem 13 kontroli: 1 w gabinecie indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej, 11 kontroli w gabinetach indywidualnych

specjalistycznych praktyk lekarzy dentystów oraz 1 kontrolę w gabinecie indywidualnej praktyki lekarskiej.

Naruszeń stanu sanitarno – technicznego w praktykach zawodowych lekarzy w 2022 roku nie stwierdzano. Aktualnie nie jest prowadzone postępowanie administracyjne.

Utrzymanie bieżącej czystości i porządku pomieszczeń, dezynfekcja i sterylizacja.

W gabinetach praktyk zawodowych lekarzy - bieżąca czystość i porządek były zachowane. Wszystkie stanowiska mycia i dezynfekcji rąk personelu były zaopatrzone w umywalki, dozowniki z mydłem, środki antyseptyczne oraz podajniki z ręcznikami jednorazowego użycia. Gabinety lekarzy spełniają wymagania Obwieszczenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Urządzenia sterylizacyjne w praktykach zawodowych : **ogółem 57**, w tym:

- w indywidualnych specjalistycznych praktykach lekarskich -5,
- w grupowych praktykach lekarskich – 1,
- w indywidualnych specjalistycznych praktykach lekarzy dentystów – 41,
- w grupowych praktykach lekarzy dentystów – 4.

Przechowywanie, oznakowanie, data ważności wyrobów medycznych i sprzętu medycznego prawidłowe. Autoklawy kontrolowane testami biologicznymi 1 x w miesiącu lub 1 x 3 miesiące – w przypadku stosowania wydruków sterylizacji. Wskaźniki chemiczne wkładane są do pakietu pacjenta (1-2 szt.) lub do kontroli cyklu sterylizacji (2 szt.). Dokumentacja sterylizacji prowadzona systematycznie i czytelnie. Pojemniki na roztwory użytkowe preparatów dezynfekcyjnych do narzędzi – kompletne. Środki dezynfekcyjne stosowano zgodnie z wymaganiami. Wszystkie gabinety medyczne posiadały opracowane procedury higieniczno-sanitarne.

W roku 2022 nadzór nad placówkami realizującymi szczepienia ochronne był prowadzony w 30 punktach szczepień, w tym:

- a) w szpitalach –2
- oddział neonatologiczny – 1
- oddział nefrologiczny ze stacją dializ – 1
- szpitalny oddział ratunkowy – 1
- oddział chirurgii ogólnej – 1
- oddział chirurgii dziecięcej – 1

- oddział ortopedyczno - urazowy – 1
- oddział obserwacyjno - zakaźny dorosłych - 1
- punkt szczepień pracowników służby zdrowia SP Szpitala Wojewódzkiego – 1
- poradnia podstawowej opieki zdrowotnej - 1
- punkt szczepień pracowników służby zdrowia w szpitalu psychiatrycznym -1
 - b) w przychodniach - 0
 - c) w ośrodkach zdrowia - 0
 - d) w gabinetach lekarza rodzinnego - 0
 - e) w gabinetach lekarskich - 0
 - f) w Niepublicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej - 19

W roku 2022 w zakresie szczepień zaplanowano 16 kontroli, wykonano 20 kontroli. W zakresie prowadzonej dokumentacji poszczepiennej, przechowywania szczepionek oraz transportu szczepionek do punktów szczepień w 2022 r. nieprawidłowości nie stwierdzono. W roku 2022 r. nie zgłoszono niepożądanych odczynów poszczepiennych. Stan zaszczepienia dzieci i młodzieży na terenie miasta Suwałki w 2022 r. kształtuje się na podobnym poziomie w stosunku do 2021 r. w starszych rocznikach. Jednak można zauważyć **coraz większą niechęć rodziców do wykonawstwa** obowiązkowych szczepień ochronnych w rocznikach 2019 – 2022. Poprawa w tym zakresie wymaga zwielokrotnionych wysiłków pracowników służby zdrowia, a także pracowników PSSE.

Oddział Epidemiologii w 2022 r. wystosował 25 wystąpień do kierowników podmiotów leczniczych dotyczących m.in. zagadnień:

- zgłaszania chorób zakaźnych,
- w sprawie przeprowadzania badań u pacjentów z infekcjami grypopodobnymi w ramach programu SENTINEL,
- w sprawie szczepień przeciw pneumokokom w ramach PSO na 2022 r.,
- w sprawie szczepień przeciw grypie,
- w sprawie szczepień przeciw Covid-19,
- w sprawie szczepień uchodźców wojennych z Ukrainy,
- w sprawie dokumentowania szczepień dzieci żywo urodzonych przez kobiety posiadające status uchodźcy wojennego z Ukrainy,
- w sprawie szczepionek wysoce skojarzonych,

- w sprawie obowiązku wpisywania wyników testów diagnostycznych w kierunku Sars-CoV-2 do systemu teleinformatycznego,
- w sprawie wirusowego zapalenia wątroby u dzieci o nieznannej etiologii,
- w sprawie międzynarodowego ogniska zakażeń pokarmowych wywołanych Salmonella Typhimurium,
- w sprawie sekwencjonowania prób Sars-CoV-2,
- w sprawie badań w kierunku odry i różyczki,
- w sprawie zgłaszania podejrzeń i zachorowań na gripę,
- w sprawie realizacji szczepień populacyjnych przeciw pneumokokom szczepionką Prevenar-13,
- w sprawie ognisk wywołanych SarsCoV-2 i patogenów alarmowych,
- w sprawie wzorów sprawozdań ze szczepień kwartalnych i rocznych.

Wnioski.

W skontrolowanych obiektach w 2022 roku stan sanitarno-techniczny był dobry. Stwierdzono nieprawidłowości natury technicznej w dwóch obiektach. Termin ich realizacji zaplanowany został na 2023 rok. W 2022 roku w Szpitalu Wojewódzkim w Suwałkach zakończono kapitalne remonty na oddziałach szpitalnych. Jednak oddziały wyremontowane kilka lat temu wymagają ponownego odświeżenia (zwłaszcza Oddział Chorób Zakaźnych). Dyrektor Szpitala oświadczył, że w miarę pozyskania środków finansowych sukcesywnie będzie odświeżał wyremontowane wcześniej oddziały szpitalne. Zadawalającym jest fakt, że skontrolowane podmioty lecznicze w 2022 roku nie budziły większych zastrzeżeń.

Opracowała: Joanna Dyczewska – kierownik Oddziału Epidemiologii

W załączeniu: tabela Nr 1 i Nr 2

Tabela Nr 1

Choroby zakaźne podlegające zgłoszeniu.

Jednostka chorobowa		Rok 2021 Liczba zachorowań	Rok 2022 Liczba zachorowań
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe		1	2
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe		-	-
Wirusowe zakażenia jelitowe	wywołane przez rotawirusy	8	94
	wywołane przez norowirusy	6	3
	nieokreślone	85	38
	inne określone	4	5
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		46	33
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridium difficile		34	34
Biegunka i zapalenie żołądkowo jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu		3	1
Płonica		1	33
Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes, inwazyjna - róża		-	1
Ospa wietrzna		103	326
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		1	0
Grypa ogółem		0	116
Ogółem:		292	686

Tabela Nr 2

Choroby zakaźne podlegające opracowaniu epidemiologicznemu.

Jednostka chorobowa		Rok 2021 Liczba zachorowań	Rok 2022 Liczba zachorowań
Salmonellozy	zatrucia pokarmowe	2	3
	posocznica	-	-
	inne zakażenia pozajelitowe	-	-
Krzusiec		-	-
Choroba meningokokowa inwazyjna -posocznica		1	-
Lamblioza		2	7
Borelioza z Lyme		42	42
Styczność i narażenie na wściekliznę/ potrzeba szczepień		10	26
Kleszczowe zapalenie mózgu		6	10
Zapalenie mózgu		-	1
Zapalenie opon mózgowych		1	2
Odra		-	-
Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	-	-
	typu B przewlekłe	7	7
	typu C	6	11
Yersinioza		2	-
Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae		4	6
Choroba wywołana przez Haemophilus influenzae		-	-
Leptospiroza		2	-
Kiła		1	2
HIV		3	-
Choroba wywołana przez Septrococcus pyogenes – inna określona i nieokreślona		1	3
Zakażenia SARS-CoV-2(COVID-19)		4074	2689
Ogółem:		4164	2809

ODDZIAŁ BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOSCI ŻYWIENIA

Ocena stanu sanitarnego obiektów produkcji i obrotu żywnością oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Na terenie miasta Suwałki w 2022 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Suwałkach posiadał pod swoim nadzorem **837 obiektów**: **62** obiekty produkcji żywności, **513** obiektów obrotu żywności, **221** obiekty żywienia zbiorowego (w tym **134** zakłady żywienia zbiorowego otwartego i **87** zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego), **12** zakładów usług cateringowych, **29** zakłady obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością:

❖ **62 zakłady produkcji żywności:**

- 5 wytwórni lodów
- 11 automatów do lodów
- 1 wytwórnia tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych z roślinnymi
- 9 piekarni
- 13 ciastkarni
- 1 przetwórnia owocowa
- 1 browar
- 1 wytwórnia napojów bezalkoholowych
- 4 zakłady garmazeryjne
- 2 zakłady przemysłu zbożowo – młynarskiego
- 1 wytwórnia suplementów diety
- 1 dostawca bezpośredni
- 6 producentów żywności w warunkach domowych
- 6 wytwórni żywności

❖ **513 zakładów obrotu żywnością:**

- 185 sklepów spożywczych, w tym 21 supermarketów
- 22 kioski spożywcze
- 28 aptek
- 29 magazynów hurtowych

- 22 obiektów ruchomych i tymczasowych
- 155 środków transportu żywności
- 72 inne obiekty obrotu żywnością

❖ **233 zakłady żywienia zbiorowego:**

- 146 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, w tym 49 zakładów małej gastronomii oraz 12 zakładów małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych
- 87 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego

❖ **12 zakładów usług cateringowych**

❖ **28 zakładów obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością**

W 2022 roku skontrolowano ogółem **507 zakładów**: **42** obiekty produkcji żywności, **301** obiektów obrotu żywności, **150** obiektów żywienia zbiorowego (w tym **100** zakładów żywienia zbiorowego otwartego i **43** zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego), **7** zakładów usług cateringowych, **14** zakładów obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W 2022 roku przeprowadzono ogółem **712** kontroli: **60** kontroli w zakładach produkcji żywności, **424** kontrole zakładów obrotu żywności, **212** kontroli zakładów żywienia zbiorowego (w tym **139** kontroli zakładów żywienia zbiorowego otwartego i **60** kontroli zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego), **13** kontroli zakładów usług cateringowych, **16** kontroli zakładów obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W 2022 roku przeprowadzono **59** kontroli interwencyjnych. W ramach kontroli interwencyjnych rozpatrywano skargi wpływające do PPIS od klientów, które dotyczyły głównie sprzedaży środków spożywczych o niewłaściwej jakości, sprzedaży środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia, nieodpowiednie warunki sanitarno - higieniczne zakładów, niewłaściwe warunki przechowywania środków spożywczych, niewłaściwa jakość serwowanych posiłków w zakładach żywienia. Łącznie w 2022 roku wniesiono **27** skarg, z czego **9** uznano za zasadne. Najwięcej interwencji dotyczyło **zakładów obrotu żywnością** oraz **zakładów żywienia zbiorowego otwartego**.

W wyniku stwierdzanych podczas kontroli nieprawidłowości i uchybień wydano **101 decyzji** administracyjnych nakazujących ich usunięcie, celem spełnienia wymagań zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym wydano **5** decyzji o zakazie wprowadzania do produkcji nieidentyfikowalnych środków spożywczych. W 2022 roku winnych zaniedbań ukarano **53 mandatami karnymi** na sumę **17 850 zł**.

Skierowano 2 wnioski do PPWIS w Białymstoku o nałożenie kary pieniężnej, w tym:

- 1 wniosek z tytułu prowadzenia działalności zakładu żywienia zbiorowego typu zamkniętego – punkt wydawania posiłków, bez złożenia wniosku o zatwierdzenie zakładu i wpis do rejestru zakładów – PPWIS w Białymstoku nałożył karę pieniężną w wysokości 2000 zł,
- 1 wniosek z tytułu prowadzenia działalności zakładu żywienia zbiorowego typu zamkniętego – stołówka pracownicza, bez złożenia wniosku o zatwierdzenie zakładu i wpis do rejestru zakładów – PPWIS w Białymstoku nałożył karę pieniężną w wysokości 4000 zł.

Stan sanitarno – techniczny nadzorowanych obiektów oceniany był wg jednolitych procedur urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, obowiązujących na terenie całego kraju na podstawie zarządzenia Głównego Inspektora Sanitarnego.

Zakłady produkcji żywności.

W ww. grupie obiektów pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego znajdowały się **62 zakłady**.

W 2022 roku skontrolowano **42** obiekty. Przeprowadzono łącznie **60** kontroli, w tym **57** kontroli urzędowe w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia, podczas których ocenie poddano stan sanitarno – techniczny oraz funkcjonowanie systemów bezpieczeństwa żywności opartych o zasady Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP), Produkcyjnej (GMP) oraz zasady HACCP.

Według rejestru 55 zakładów produkcyjnych posiada wdrożony system HACCP, a w pozostałych obiektach (7) zastosowano podejście elastyczne – przestrzeganie zasad GHP/GMP uznano za równoważne ze spełnieniem art. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 852/2004 dot. obowiązku opracowania, wdrożenia utrzymania stałej procedury na podstawie zasad HACCP.

Najczęściej powtarzające się uchybienia odnotowywane w tej grupie obiektów, to m.in.:

- niewłaściwy nadzór nad surowcami stosowanymi w zakładzie (w magazynie dodatków przetrzymywany był nieużywany, przeterminowany aromat czekoladowy),
- niewłaściwy stan sanitarny pomieszczeń i wyposażenia piekarni,
- brak kontroli jakości produktu gotowego na zawartość akryloamidu,
- niewłaściwe znakowanie wyrobów gotowych,
- brak aktualnych zapisów z realizacji GHP/GMP oraz systemu HACCP,
- obecność odchodów gryzoni w magazynach mąki,
- brak dostępnego dla klienta wykazu składników gotowych wyrobów piekarniczych,
- brak segregacji asortymentowej w urządzeniach chłodniczych,

W każdym przypadku podejmowano działania represyjne w stosunku do osób winnych tych zaniedbań – nałożono **5 mandatów** karnych na kwotę **2000 zł**. Wydano **14** decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie nieprawidłowości.

Zakłady obrotu żywnością.

W 2022 roku nadzorem sanitarnym objęto **513** obiektów obrotu żywnością. Ogółem skontrolowano **301** zakładów obrotu żywnością, przeprowadzono łącznie **424** kontroli, z czego **204** kontroli urzędowych, podczas których ocenie poddano funkcjonowanie systemów bezpieczeństwa żywności opartych o zasady Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) oraz zasady systemu HACCP.

Na podstawie uzyskanych danych stwierdzono, że zasady dobrej praktyki higienicznej były przestrzegane i stosowane we wszystkich zakładach obrotu żywnością, natomiast system HACCP został wdrożony w **174** obiektach. W stosunku do pozostałych zakładów (kioski, handel obwoźny, transport) zastosowano podejście elastyczne – przestrzeganie zasad GHP/GMP uznano za równoważne ze spełnieniem art. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 852/2004 dot. obowiązku opracowania, wdrożenia utrzymania stałej procedury na podstawie zasad HACCP.

Najczęściej stwierdzane w czasie kontroli uchybienia dotyczyły:

- obecność odchodów szkodników w sklepie,
- brak zachowanej segregacji asortymentowej w magazynie,
- niewłaściwy stan techniczny pomieszczenia magazynowego,
- brak orzeczeń lekarskich do celów sanitaro – epidemiologicznych zatrudnionych pracowników.

Nieprawidłowości były przyczyną nałożenia **23 mandatów** na sumę **7750 zł**, wydano łącznie **33 decyzje administracyjne** nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień, w tym **5** decyzji zakazujące wprowadzania produktu do obrotu.

Zakłady żywienia zbiorowego otwartego.

Ogółem w ewidencji było **146** zakładów, w tym **49** zakładów małej gastronomii oraz **12** zakładów małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych. Skontrolowano **100** przedsiębiorstw, przeprowadzono łącznie **139** kontroli, z czego ocenie kompleksowej poddano **74** obiektów. Wszystkie podmioty (134 obiektów) w tej grupie posiadały wdrożone systemy Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) i Produkcyjnej (GMP), system HACCP również został wprowadzony w **73** zakładach.

W stosunku do pozostałych zakładów małej gastronomii zastosowano podejście elastyczne – przestrzeganie zasad GHP/GMP uznano za równoważne ze spełnieniem art. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 852/2004 dot. obowiązku opracowania, wdrożenia i utrzymania stałej procedury na podstawie zasad HACCP.

Najczęściej powtarzającymi się uchybieniami w omawianej grupie zakładów były:

- niewłaściwy stan sanitarno- techniczny pomieszczeń,
- niewłaściwy stan sanitarny i techniczny sprzętu produkcyjnego,
- niewłaściwe warunki magazynowania – brak segregacji asortymentowej, niewłaściwe warunki temperaturowe, przechowywanie w niewłaściwym miejscu,
- niewłaściwe lub brak oznakowania wyrobów/potrav produkowanych i przechowywanych w zakładzie,

- brak właściwego przestrzegania procedur GHP/GMP/HACCP,
- brak szkoleń pracowników,
- niewłaściwe warunki przechowywania opakowań jednorazowych – brak wyznaczonego miejsca, brak właściwej ochrony przed zanieczyszczeniami.

W wyniku prowadzonego nadzoru wydano **33 decyzje** administracyjne nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Nałożono **18 mandatów** karnych na łączną sumę **6100 zł**.

Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego.

W tej grupie obiektów zaewidencjonowanych było **87 zakładów**, tj.:

- 1 stołówka pracownicza,
- 5 bufetów przy zakładach pracy (w tym 1 w systemie cateringowym),
- 2 bloki żywienia w szpitalach (w tym 2 w systemie cateringowym),
- 1 stołówka w domu opieki społecznej,
- 8 stołówek w żłobkach (w tym 7 w systemie cateringowym),
- 10 stołówek szkolnych (w tym 4 w systemie cateringowym),
- 2 stołówki w internatach (w tym 1 w systemie cateringowym),
- 10 stołówek na obozach i koloniach (w tym 9 w systemie cateringowym),
- 36 stołówek w przedszkolach (w tym 26 w systemie cateringowym),
- 2 stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych,
- 6 innych zakładów żywienia (w tym 3 w systemie cateringowym).

Skontrolowano **43** obiekty, czyli **49 %** wszystkich zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego. Przeprowadzono **60** kontroli, w tym **22** kontroli urzędowych w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia, z wykorzystaniem arkusza oceny stanu sanitarnego zakładu żywienia zbiorowego. Wszystkie podmioty w tej grupie obiektów posiadały wdrożone systemy Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) i Produkcyjnej (GMP), natomiast system HACCP został wprowadzony w **27** obiektach.

Najczęściej powtarzającymi się uchybieniami były:

- brak informacji dla klienta o składnikach występujących w produkowanych potrawach oraz o substancjach lub produktach powodujących alergię lub reakcje nietolerancji,
- nie okazano orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- brak zapisów z zakresu GHP/GMP i systemu HACCP, w tym szkoleń pracowników.

W wyniku prowadzonego nadzoru wydano **5** decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie uchybień. Winnych zaniedbań ukarano **2** mandatami karnymi w wysokości **500** zł.

W 2022 r. skierowano 2 wnioski do PPWIS w Białymstoku o nałożenie kary pieniężnej:

- 1 wniosek z tytułu prowadzenia działalności zakładu żywienia zbiorowego typu zamkniętego – punkt wydawania posiłków (przedszkole) – PPWIS w Białymstoku nałożył karę pieniężną w kwocie 2000 zł,
- 1 wniosek z tytułu prowadzenia działalności zakładu żywienia zbiorowego typu zamkniętego – stołówka pracownicza, bez złożenia wniosku o zatwierdzenie zakładu i wpis do rejestru zakładów – PPWIS w Białymstoku nałożył karę pieniężną w kwocie 4000 zł.

Ponadto w 2022 roku w celu zapewnienia bezpiecznego wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży kontrolą w zakresie oceny sposobu żywienia objęto ogółem 14 zimowisk i wypoczynków letnich. Przeprowadzono ogółem 14 kontroli (kontrole tematyczne). We wszystkich skontrolowanych zakładach, w których żywiono dzieci i młodzież w czasie wypoczynku letniego i zimowego dokonywano podczas kontroli oceny sposobu żywienia na podstawie analizy i oceny realizowanych jadłospisów.

Ogółem oceniono 14 jadłospisów – żaden nie został zakwestionowany.

Zakłady usług cateringowych.

W 2022 roku w ewidencji było **12** zakładów usług cateringowych, **7** zostało skontrolowanych. Według arkusza oceny zakładu zostało ocenionych 5 zakładów. W 2022 roku przeprowadzono **13** kontroli, z czego **2** to były kontrole interwencyjne. Winnych zaniedbań ukarano **3** mandatami karnymi w wysokości **1000** zł. Wydano **9** decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie uchybień.

Ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych produkowanych i wprowadzanych do obrotu na terenie działania PSSE Suwałki.

Plan poboru prób na 2022 r. został zrealizowany w 100%, na terenie miasta Suwałki pobrano **281** próbek, odpowiednio:

- **zakłady produkcji żywności** - pobrano 43 próbki (41 żywności oraz 2 próbki sanitarne), zakwestionowano 2 próbki sanitarne,
- **zakłady wprowadzające żywność do obrotu** – pobrano 209 próbek (207 żywności, 1 materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz 1 próbkę sanitarną), zakwestionowano 1 próbkę żywności oraz 1 próbkę sanitarną,
- **zakłady wprowadzające materiały i wyroby do kontaktu z żywnością** – 3 próby materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, próby niezakwestionowane,
- **zakłady żywienia zbiorowego** - pobrano 26 próbek żywności, próby niezakwestionowane.

Z ogólnej liczby pobranych prób zakwestionowano **4 próby, tj. 1,42 %**, w tym:

a) 1 próbkę żywności

- 1 z zakładu wprowadzającego środki spożywcze do obrotu:

- - 1 próbka - ziemniaki - próbka pobrana zgodnie z planem w kierunku oznaczenia pozostałości pestycydów (przekroczenie NDP pestycydów: chlorpropham – wynik badania $1,8 \pm 0,9$ mg/kg, gdzie NDP dla chlorprophamu wynosi 0,4 mg/kg),

b) 3 próbki sanitarne

- 1 próbka z zakładu wprowadzającego środki spożywcze do obrotu: sklep spożywczo

- przemysłowy – zmiotki pobrane poza planem w związku z interwencją klienta w kierunku określenia zanieczyszczeń biologicznych (obecność odchodów gryzoni),

- **2 próbki z zakładów produkcyjnych:** piekarnia i ciastkarnia – zmiotki pobrane poza planem podczas urzędowej kontroli w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia w kierunku określenia zanieczyszczeń biologicznych (obecność odchodów gryzoni).

Ocena jakości zdrowotnej materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W trakcie prowadzenia czynności kontrolnych w miejscach obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością dokonywano oceny:

- znakowania materiałów i wyrobów,
- warunków magazynowania,
- dostępność deklaracji zgodności do każdej partii wyrobu wprowadzanego do obrotu.

Zgodnie z prowadzonymi rejestrami zakładów na nadzorowanym terenie funkcjonuje 29 zakładów obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, przy czym 8 hurtowni i 21 sklepów. Przeprowadzono łącznie 14 kontroli, w tym 11 w sklepach oraz 3 w hurtowniach.

Powyższą tematykę realizowano w trakcie kontroli w 183 zakładach stosujących materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością, kontrolą objęto:

- 36 zakładów przemysłu spożywczego (produkcyjne),
- 49 zakładów obrotu żywnością,
- 98 zakładów żywienia zbiorowego, w tym:
 - 18 zakładów małej gastronomii,
 - 41 zakładów żywienia zbiorowego otwartego,
 - 39 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego.

W trakcie przeprowadzanych kontroli w w/w obiektach poddano ocenie 153 partie stosowanych opakowań oraz innych materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Podmioty stosujące opakowania i przedmioty przeznaczone do kontaktu z żywnością w większości dysponowały niezbędną dokumentacją informującą o tym, że mogą one kontaktować się z żywnością, tj. deklaracje zgodności, oznakowanie graficzne.

W 2022 roku do badań laboratoryjnych pobrano 4 próby materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Ww. próbki w zakresie zbadanych parametrów odpowiadały wymaganiom określonym w obowiązujących przepisach prawnych. Próby nie były kwestionowane.

Opracowała: Anna Radzewicz – kierownik OBŻiŻ

ODDZIAŁ HIGIENY KOMUNALNEJ

Pod nadzorem Oddziału Higieny Komunalnej w 2022 r. znajdowało się **320** obiektów użyteczności publicznej, w tym.:

- 1 wodociąg oraz 4 indywidualne ujęcia wody,
- 1 kąpielisko,
- 3 pływalnie ,
- 1 dom pomocy społecznej,
- 3 obiekty służby zdrowia,
- 5 hoteli, 9 innych obiektów hotelarskich oraz 1 eurocamping,
- 2 dworce,
- 233 zakładów fryzjersko-kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej,
- 5 obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.
- 52 innych zakładów użyteczności publicznej.

W roku 2022 na terenie miasta:

- wykonano 246 kontroli sanitarnych, skontrolowano 231 obiektów,
- sporządzono 246 protokołów kontroli,
- wydano 16 decyzji administracyjnych (13 - merytorycznych, 3 - płatniczych),
- wydano 20 postanowień,
- wydano 11 opinii sanitarnych,
- przyjęto 11 interwencji,
- wydano 1 komunikat informujący o braku przydatności wody do spożycia (dot. indywidualnego ujęcia wody Szpitala Wojewódzkiego),
- wydano 15 ocen bieżących o jakości wody do spożycia,
- wydano 2 oceny okresowe o jakości wody do spożycia,
- wydano 1 ocenę obszarową o jakości wody do spożycia,
- wykonano 4 oznaczenia w kąpielisku,

- pobrano 38 prób wody do badań laboratoryjnych, w tym: 9 prób w ramach monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, 25 prób wody basenowej, 3 próby wody ciepłej w kierunku obecności bakterii Legionella sp., 1 próbę wody z kąpieliska.

Ocena zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia.

Wodociąg zaopatrujący miasto Suwałki w wodę przeznaczoną do spożycia administrowany jest przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Suwałkach. Dostarczał wodę dla 68839 osób. Jakość wody w wodociągu Suwałki w 2022 r. w zakresie badanych parametrów mikrobiologicznych, organoleptycznych i fizykochemicznych spełniała wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Indywidualne ujęcie wody administrowane przez Szpital Wojewódzki dostarcza wodę na potrzeby szpitala. Analiza roczna sprawozdań z badań wody w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej wykazała przekroczenia w zakresie badanych parametrów mikrobiologicznych (nie stwierdzono przekroczeń wskaźników fizykochemicznych). W wodzie pobranej 13 września 2022 r. stwierdzono przekroczenie Liczby bakterii grupy coli w 100 ml w ilości 4 jtk przy normie 0 oraz enterokoków w ilości mniejszej niż 3 jtk/100 ml (norma 0) w punkcie zgodności Oddział Pediatryczny. W dniu 16 września 2022 r. PPIS w Suwałkach stwierdził brak przydatności wody do spożycia. Ujęcie indywidualne Szpitala Wojewódzkiego zostało zamknięte i poddane działaniom naprawczym natomiast woda do spożycia była dostarczana z wodociągu miejskiego Suwałki. W dniu 20 września 2022 r. pobrano rekontrolne próby wody w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego. Pobrane próbki nie wykazały przekroczeń i 23 września 2022 r. PPIS stwierdził przydatność wody do spożycia.

Pobory prób wody w ramach kontroli wewnętrznej w obu wodociągach wykonywane były zgodnie z harmonogramem, sprawozdania z badań przekazywano terminowo, na bieżąco informowano ludzi o jakości wody.

Ponadto w 2022 r. objęto nadzorem 3 zakłady produkcyjne tj. PPHU Laktopol Zakład Produkcyjny nr 1 ul. Wojska Polskiego 110C; Animex Foods Oddział w Suwałkach ul. Wojska Polskiego 112A oraz Spółdzielnię Mleczarską MLEKPOL Oddział Zakład Produkcji Mleczarskiej w Suwałkach ul. Wojska Polskiego 110C. Są to podmioty działające na rynku

spożywczym, dostarczające lub wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej.

Badanie ciepłej wody użytkowej w kierunku Legionella sp.

Legionella sp. zasiedla naturalne i sztuczne słodkowodne zbiorniki wodne, zwłaszcza wody stojące. Występuje także w wewnętrznych systemach wodociągowych wody ciepłej i zimnej, instalacjach doprowadzających wodę do urządzeń służących do rekreacji wodnej oraz systemach klimatyzacyjnych. By się namnażać, wymaga odpowiedniej temperatury (między 20°C a 50°C) i obecności w wodzie zanieczyszczeń i osadów (takich jak rdza, glony, kamień wapienny), które wykorzystują jako źródło substancji odżywczych. Wywołuje legionellozę – chorobę zakaźną układu oddechowego. Do zakażenia ludzi dochodzi poprzez wdychanie aerozolu kropelek wody zawierających bakterie. Aerozol wodno-powietrzny wytwarzany jest m.in. przez prysznice, baseny z hydromasażem, urządzenia klimatyzacyjne i nawilżające. Aby zapobiegać zakażeniom bakterii Legionella sp. należy przede wszystkim prowadzić właściwą konserwację urządzeń, zapewnić i utrzymać odpowiednią temp. (co najmniej 55°C) w punktach wypływu wody z kranu oraz płukać wewnętrzny system wodociągowy wody ciepłej i zimnej.

Zgodnie z aktualnymi przepisami prawnymi dot. jakości wody zarządcy obiektów użyteczności publicznej (m.in. obiektów służby zdrowia, w których przebywają całonocni pacjenci, hoteli i innych obiektów hotelarskich, basenów, aresztu śledczego) są zobowiązani do badania ciepłej wody w kierunku bakterii Legionella sp. Ponadto w ramach nadzoru nad jakością wody do spożycia pobrano 3 próbki wody ciepłej do badań laboratoryjnych z następujących obiektów: Szpital Wojewódzki im. dr Ludwika Rydygiera w Suwałkach; Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej w Suwałkach oraz SPZOZ Ośrodek Rehabilitacji ul. Waryńskiego 22a. Analiza sprawozdań z badań wody nie wykazała przekroczeń.

Kąpielisko.

W 2022 r. na zalewie Arkadia zostało zorganizowane kąpielisko administrowane przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Suwałkach. **Zalew Arkadia** to malowniczo położony sztuczny zbiornik wodny, zasilany wodami rzeki **Czarna Hańcza**. W obecnym kształcie zbiornik wodny

posiada ogólną powierzchnię około 11 ha. Jego maksymalna głębokość wynosi około 5 m, długość to około 700 m, zaś maksymalna szerokość – 400 m.

W okresie letnim na tutejszej plaży miejskiej nad bezpieczeństwem wypoczywających czuwają **ratownicy – pracownicy suwalskiego OSiR-u**. Kąpielisko posiada strefy dla nieumiejących pływać, o głębokości do 1,20 m oraz dla umiejących pływać do 2,5 m głębokości. Swój teren o głębokości do 30 cm mają także dzieci. Jest również możliwość wypożyczenia sprzętu pływającego (łódki, kajaki, rowery wodne). W sąsiedztwie kąpieliska znajduje się **kawiarnia** oraz plac zabaw. Na osoby ceniące sport czekają korty tenisowe, skate park, siłownia plenerowa, a także **Street Workout i Parkour Park**, mający szerokie zastosowanie jako trening wykonywany z użyciem „małej architektury”. W pobliżu znajduje się nowoczesny stadion piłkarski, camping, hotele, pływalnia miejska z siłownią i sauną, hala sportowa ze ścianką wspinaczkową. Sprzyja to obecności licznych rzesz odwiedzających miasto turystów, a przede wszystkim aktywnych miłośników sportu i rekreacji.

Woda w kąpielisku na zalewie wodnym „Arkadia” Suwałki przez cały sezon kąpielowy tj. od 01.07.2022 r. do 31.08.2022 r. odpowiadała normom i wymaganiom mikrobiologicznym określonym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli. Organizator na terenie kąpieliska zapewnił pojemniki na odpady komunalne (wystarczająca ilość), a także zaplecze sanitarne (ustępy i szatnie). Elementy infrastruktury takie jak pomost i ławki utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Na podstawie sprawozdań wydano 4 bieżące oceny jakości wody w kąpielisku, stwierdzające przydatność wody do kąpieli. W związku z faktem, iż kąpielisko funkcjonuje od czterech sezonów (od 2019 r.) obiekt ten posiada zestaw danych obejmujących cztery sezony kąpielowe – niezbędny do dokonania klasyfikacji wody w kąpielisku. PPIS w Suwałkach dokonał takiej klasyfikacji na podstawie 16 próbek wody, z której wynika, iż jakość wody zgodnie z wymaganiami mikrobiologicznymi należy zaklasyfikować jako „doskonała”.

Pływalnie.

W 2022 r. jedynie AQUAPARK funkcjonował prawie przez cały rok (pływalnia nieczynna była w okresie od 07.02.2022 r. do 10.03.2022 r. ze względu na remont niecki w części rekreacyjnej). W trakcie analizy sprawozdań z przeprowadzonych badań z kontroli wewnętrznej z dnia 04.01.2022 r. stwierdzono przekroczenie mikrobiologiczne (ogólna liczba

mikroorganizmów w 36 ± 2 °C po 48h w 1 ml wody) w wodzie wprowadzanej do niecki basenowej z systemu cyrkulacji w basenie pływackim. W kolejnym badaniu przekroczeń nie stwierdzono. W próbkach wody pobranych w dniu 08.11.2022 r. stwierdzono przekroczenia normatywnych wartości chloroformu w wodzie:

1. wprowadzanej do niecki basenowej z systemu cyrkulacji w:
 - ✓ basenie pływackim
 - ✓ brodziku dla dzieci
 - ✓ wannie nr 1
 - ✓ wannie nr 2
2. w niecce:
 - ✓ wanna nr 1

Jednakże po wprowadzeniu działań naprawczych przez administratora obiektu, kolejne wyniki nie wykazywały już przekroczeń.

Pływalnia OSIR przy ul. Wojska Polskiego 2 w Suwałkach była czynna w okresie od 01.01.2022 r. do 31.05.2022 r. Po przeprowadzeniu analizy wyników badań jakości wody w pływalni na przestrzeni raportowanego okresu w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzono przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów w 36°C w niecce basenowej (Sprawozdanie z badań nr 239646/22/SOK z dnia 30 maja 2022 r.). Administrator nie podejmował działań naprawczych, gdyż w sezonie letnim (od 01.06.2022 r.) pływalnia była zamknięta, a woda z niecki została spuszczone. PPIS w Suwałkach nie wykonał badania próbek wody basenowej w ramach kontroli urzędowej oraz nie przeprowadził kontroli sanitarnej obiektu, gdyż w dniu 21 września 2022 r. administrator poinformował, że pływalnia zostaje zamknięta do odwołania (zgodnie z harmonogramem kontrole powinny się odbyć w październiku i listopadzie).

Pływalnia przy Szkole Podstawowej nr 10 przy ul. Antoniewicza w Suwałkach nadal pozostaje zamknięta do odwołania ze względu na generalny remont.

W roku 2022 pobrano ogółem 25 prób wody basenowej do badań laboratoryjnych. Zbiornicze roczne oceny na pływalniach za rok 2022 r. były pozytywne. Woda do kąpieli odpowiadała wymaganiom określonym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022 poz. 1230).

Hotele i obiekty hotelarskie.

Pod nadzorem znajdowało się 15 obiektów, w tym:

- 5 hoteli,
- 9 innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie,
- 1 eurocamping.

W Suwałkach funkcjonują 4 hotele trzygwiazdkowe. Są to:

- hotel **AKVILON** przy ul. Kościuszki 4 (11 pokoi - 24 miejsc noclegowych, zespół sal wielofunkcyjnych, konferencyjnych, szkoleniowych, odnowy biologicznej, restaurację oraz wypożyczalnię sprzętu turystycznego);

- hotel **VELVET** przy ul. Kościuszki 128 (posiada 29 pokoi - 63 miejsc noclegowych, w tym apartament 2-u poziomowy, zespół sal wielofunkcyjnych, szkoleniowych, odnowy biologicznej, restaurację oraz bar);

- **Hotel Szyszko** przy ul. Innowacyjnej 3 (posiada 68 pokoi - 140 miejsc noclegowych, zespół sal wielofunkcyjnych, klubowych, odnowy biologicznej);

- hotel **LOFT** przy ul. Pułaskiego 24K (posiada 76 pokoi - 131 miejsc noclegowych, zespół sal wielofunkcyjnych, konferencyjnych, klubowych, odnowy biologicznej).

Na terenie miasta funkcjonuje także dwugwiazdkowy hotel **LOGOS**, mieszczący się przy ul. Kościuszki 120, posiadający 31 pokoi (66 miejsc noclegowych), zespół sal wielofunkcyjnych, konferencyjnych oraz restaurację.

Pozostałe obiekty nie posiadają kategoryzacji i znalazły się w grupie innych obiektów świadczących usługi noclegowe.

Eurocamping w Suwałkach, przy ul. Zarzecze 26, położony w pobliżu rzeki Czarna Hańcza. Obiekt posiada 22 punkty podłączeń do prądu i wody, zlewnię ścieków, wydzielone miejsce do prania (2 pralki), suszarnię, prasownię oraz zagospodarowany teren.

Podczas kompleksowych kontroli obiektów oceniano stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, zaopatrzenie i właściwe przechowywanie bielizny czystej i brudnej, środków do utrzymania czystości i dezynfekcyjnych, dokumentację dot. czyszczenia i konserwacji

klimatyzacji, zagospodarowanie otoczenia oraz dostosowanie obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Kontrole obiektów noclegowych odbywają się przynajmniej raz w roku.

W jednym z obiektów stwierdzono zły stan sanitarno-techniczny pokoi noclegowych. Wydano decyzję merytoryczną z terminem realizacji do 31.12.2022 r. Właściciel obiektu wykonał obowiązki wynikające z decyzji. Kontrola sprawdzająca nie wykazała nieprawidłowości.

W związku z agresją zbrojną na Ukrainę i masowym napływem uchodźców do Polski w 2022 r. przeprowadzono wzmożony monitoring obiektów noclegowych w zakresie panujących tam warunków higieniczno-sanitarnych. Dokonano 50 kontroli tematycznych w zakresie oceny stanu sanitarnego obiektów. Na terenie miasta powstały zbiorowe miejsca przeznaczone na tymczasowy pobyt uchodźców tj. Hala OSIR oraz ARES mieszczący się przy ul. Osiedle II 6a. Uchodźcy przebywali również w hotelach i innych obiektach noclegowych, gdzie mieli zapewnione wyżywienie, niezbędne rzeczy osobiste oraz środki pierwszej pomocy. W obiektach zapewniono całodobowe punkty recepcyjne oraz węzły higieniczno-sanitarne. Pomieszczenia utrzymane były w należyтым stanie higieniczno-sanitarnym i sanitarno-technicznym. Kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości.

Dworce.

Pod nadzorem Stacji znajdują się dwa dworce (PKS, PKP). Obiekty zaopatrzone są w wodę z wodociągu miejskiego Suwałki. Nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej, a z dworca PKP do zbiornika bezodpływowego. Odpady komunalne gromadzone są w kontenerach i pojemnikach, opróżniane na bieżąco przez firmy posiadające wymagane zezwolenia.

Pomieszczenia dworców utrzymane są w należyтым stanie sanitarnym. Teren przy stanowiskach i peronach utrzymany czysto. Zapewnione są sanitariaty z kabinami ustępowymi, które posiadają: ściany o powierzchniach zmywalnych i odpornych na działanie wilgoci, posadzki wykonane z materiałów zmywalnych, nienasiąkliwych, miski ustępowe umieszczone w oddzielnych kabinach. Kontrole przeprowadzone w 2022 r. nie wykazały nieprawidłowości.

Podlaska Komunikacja Samochodowa Nova S.A. zawiadomiła pisemnie, że od sierpnia 2022 r. rezygnuje z wynajmu pomieszczenia, w którym znajduje się poczekalnia dla podróżnych. W związku z tym przeniesiono kasy biletowe do budynku obok.

Zakłady fryzjersko-kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej.

W 2022 r. na terenie miasta pod nadzorem sanitarnym znajdowało się 233 obiektów, w tym:

- 98 zakładów fryzjerskich,
- 14 zakładów, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna usługa,
- 101 zakładów kosmetycznych,
- 16 zakładów odnowy biologicznej,
- 4 salony tatuażu.

Z roku na rok w mieście Suwałki powstaje coraz więcej zakładów z branży beauty (28 salonów więcej niż w 2021 r.) W 2022 r. skontrolowano 114 obiektów należących do tej grupy (49% obiektów objętych ewidencją). Stan sanitarny skontrolowanych obiektów był dobry. Z reguły były zaopatrzone w bieżącą wodę ciepłą i zimną. Posiadały środki do dezynfekcji narzędzi i powierzchni. Powstaje coraz więcej zakładów zaopatrzonych w sterylizatory parowe.

Inne zakłady użyteczności publicznej.

Do innych obiektów użyteczności publicznej należą następujące obiekty:

- cmentarze, domy przedpogrzebowe, areszt śledczy, obiekty sportowe, obiekty kulturalno-widowiskowe, stacje paliw, apteki, szalet publiczny, pralnia, komenda miejska policji oraz wanna z hydromasażem Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 w Suwałkach.

W 2022 r. z tej grupy skontrolowano 18 obiektów (35% obiektów objętych ewidencją). Podczas kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

Obiekty małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

Pod nadzorem znajdowało się 5 obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Należą do nich:

- **Skate park** przy zalewie Arkadia. Obiekt jest przeznaczony do uprawiania sportów ekstremalnych np.: do wyczynowej jazdy na deskorolce i rolkach. Na torze znajdują się przeszkody do pokonywania oraz cztery ścianki wspinaczkowe.

- **Siłownia plenerowa i plac zabaw** przy zalewie Arkadia. W skład siłowni wchodzi następujące urządzenia: orbitek, biegacz, wioślarz, drabinka, ławka i wiele innych. W skład placu zabaw wchodzi **atestowane urządzenia dla dzieci** (huśtawki, karuzela, ścianka wspinaczkowa, zjeżdżalnia i piaskownica) **oraz ławki dla dorosłych**.

- **Street Workout i Parkour Park** przy zalewie Arkadia. Kompleks wyposażony jest w **sprzęt najwyższej jakości** m.in. wszelkiego rodzaju drążki, poręcze, murki i inne przeszkody umożliwiające rozwój fizyczny.

- **Teren rekreacji przy Aquaparku**. W skład obiektu wchodzi: plac zabaw (siatka zabawowa, huśtawki, piramida wspinaczkowa, karuzela), strefa dla seniora (stoliki do gry w szachy, zestaw sprawnościowy) oraz zestaw sprawnościowy dla młodzieży i parkour park.

- **Teren rekreacji „Kaczy Dolek”** przy ul. Młynarskiego obejmuje siłownię plenerową (biegacz, orbitek, wioślarz, wahadło, rowerek) oraz plac zabaw (karuzela, zjeżdżalnie, bujak sprężynowy, domek do zabaw, huśtawki oraz piaskownica).

Powyższe obiekty kontrolowane są corocznie. Na terenie obiektów sportowo-rekreacyjnych znajdowały się regulaminy korzystania z urządzeń. Urządzenia utrzymane w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Teren obiektów utrzymany czysto. Kosze na odpady nieprzepełnione. Teren placów zabaw ogrodzony. Piasek w piaskownicach wymieniany corocznie na wiosnę oraz w razie potrzeby. Stan sanitarno-techniczny obiektów nie budził zastrzeżeń.

Interwencje.

W 2022 r. łącznie przyjęto 11 interwencji.

Odnotowano następujące interwencje w obiektach użyteczności publicznej:

1. Interwencja dot. złych warunków higieniczno-sanitarnych panujących w łazni Aresztu Śledczego w Suwałkach. Interwencje uznano za bezzasadną, gdyż kontrola nie wykazała naruszeń sanitarnych.
2. Interwencja dot. złej jakości wody basenowej w AQAPARKU. Po przeprowadzeniu badań laboratoryjnych przekroczeń nie stwierdzono.

Pozostałe interwencje dotyczyły nienależytych warunków higieniczno-sanitarnych panujących w blokach mieszkalnych i ich otoczeniu, a co za tym idzie problemu występowania

insektów i gryzoni. W każdym przypadku PPIS w Suwałkach wystosował pismo dotyczące rodzaju podjętych działań. Administratorzy budynków mieszkalnych na bieżąco monitorowali sprawy i podejmowali odpowiednie kroki w celu szybkiego usunięcia problemów. Jedna sprawa wymagała interwencji różnych instytucji tj. inspekcji sanitarnej, przedstawicieli policji i administratora budynku. Dokonano wizji lokalnej jednego z mieszkań, doprowadzono je do należytego stanu higieniczno-sanitarnego, a osoba tam zamieszkująca otrzymała odpowiednią pomoc.

Podsumowanie:

Woda z wodociągu miejskiego Suwałki w 2022 r. spełniała wymagania w zakresie badanych parametrów mikrobiologicznych, organoleptycznych i fizykochemicznych określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Kontrole sanitarne obiektów użyteczności publicznej w większości nie wykazały naruszeń obowiązujących przepisów prawa. Stan sanitarny obiektów nie budził zastrzeżeń.

Przeprowadzone wzmożone kontrole tematyczne w zakresie warunków sanitarnych panujących w obiektach noclegowych w związku z przyjęciem uchodźców nie wykazały nieprawidłowości.

Opracowała: Monika Wilczyńska

HIGIENA PRACY

Higiena Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Suwałkach w 2022 r. zaplanowała objąć nadzorem **63** zakłady pracy. Z zaplanowanych kontroli zostało wykonanych 61, pozostałe 2 zakłady z zaplanowanych do kontroli zostały zlikwidowane. Spoza planu kontroli skontrolowano **24** zakłady pracy. Ogółem kontrole wykonano w **85** zakładach pracy.

W roku sprawozdawczym **2022** objęto nadzorem sanitarnym w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy **85** zakładów, w których zatrudnionych było **7658** pracowników.

W w/w zakładach przeprowadzono **101** kontroli.

Kontrole przeprowadzane były między innymi w zakresach:

- nadzoru sanitarnego nad warunkami środowiska pracy,
- nadzoru nad warunkami pracy pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych,
- nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi niebezpiecznymi, w tym nadzór nad wprowadzaniem do obrotu detergentów, prekursorów narkotyków kat. 2 i 3, produktów biobójczych,
- nadzoru na warunkami pracy w zakładach z występującym czynnikiem rakotwórczym, tj. substancjami, mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy,
- nadzoru nad warunkami pracy w zakładach z występującym czynnikiem biologicznym,
- nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu produktów kosmetycznych,
- nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych.

Podczas kontroli zweryfikowano zagrożenia zawodowe występujące w środowisku pracy na poszczególnych stanowiskach pracy.

Najczęściej występujące w środowisku pracy czynniki szkodliwe dla zdrowia to:

- **hałas słyszalny** – **3356** osób, co stanowi najliczniejszą grupę osób pracujących, w kontakcie z czynnikiem szkodliwym dla zdrowia,

- **pył** (pył drewna, pył mąki, pyły organiczne pochodzenia zwierzęcego i roślinnego, pyły niesklasyfikowane ze względu na toksyczność, krzemionka krystaliczna – kwarc, krystobalit) – **1517** osób,
- drgania mechaniczne o działaniu ogólnym na organizm człowieka – **423** osoby,
- drgania mechaniczne o działaniu miejscowym na organizm człowieka – **573** osoby,
- szkodliwe czynniki biologiczne zaliczane do grupy 2 i 3 zagrożenia – **1517** osób,
- czynniki chemiczne (m. in. dymy spawalnicze, pary rozpuszczalników organicznych) – **236** osób,
- czynniki rakotwórcze – łącznie **933** osoby.

W warunkach czynników szkodliwych w **2022** roku pracowało **5319** osób, co stanowiło **69,46 %** ogółem osób zatrudnionych.

W roku **2022** w **11** zakładach pracy stwierdzono **przekroczenia** obowiązujących norm higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia NDN (hałas) oraz NDS (pył mąki, pył drewna, pył niesklasyfikowany ze względu na toksyczność, dymy spawalnicze, czynniki chemiczne).

W przekroczeniu obowiązujących norm higienicznych w 2022 r. w skontrolowanych zakładach pracowało ogółem **317 pracowników**, co stanowiło **5,96%** ogółu zatrudnionych osób w warunkach czynników szkodliwych. We wszystkich zakładach znajdujących się w prowadzonej ewidencji na koniec 2022 r. **368 osób** pracuje w przekroczeniach obowiązujących normatywów higienicznych natężenia hałasu oraz stężenia zapylenia i czynników chemicznych.

Zakłady, w których wystąpiły przekroczone normy czynników szkodliwych dla zdrowia (dot. zakładów skontrolowanych w 2022 r.):

1. Novigo Sp. z o. o. – pył drewna – 5 osób; hałas – 19 osób;
2. Salag Sp. z o. o. – czynniki chemiczne (cykloheksanon, toluen) – 21 osób, hałas – 2 osoby, pył niesklasyfikowany ze względu na toksyczność – 6 osób;
3. Animex Foods Sp. z o. o. Oddział w Suwałkach – hałas – 21 osób;
4. Firma Piekarniczo-Cukiernicza Janza – pył mąki – 4 osoby;
5. Bartyn Sp. z o. o. – pył drewna – 4 osoby;
6. ZWM Waraksa Sp. z o. o. – dymy spawalnicze – 1 osoba;
7. Przedsiębiorstwo Budownictwa Inżynieryjnego – drgania mechaniczne o działaniu ogólnym na organizm człowieka – 1 osoba;

8. Podlaskie Zakłady Zbożowe – pył mąki – 1 osoba.

W zakładach, w których stwierdzono (na podstawie badań środowiska pracy) przekroczenia obowiązujących norm higienicznych prowadzone jest postępowanie administracyjno – egzekucyjne.

W roku **2022** w skontrolowanych zakładach stwierdzono zagrożenie czynnikami o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

Zakłady, w których w procesie pracy występował czynnik o działaniu rakotwórczym lub mutagennym zatrudniały **4216 osób**, z tego **933 osoby** pracowało w narażeniu na czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, co stanowiło **22,13 %** ogółem osób zatrudnionych w tych zakładach.

W ekspozycji na poszczególne czynniki pracowało:

- pył drewna twardego – **513** osób,
- czynniki chemiczne (tlenek etylenu, cytostatyki, fenoloftaleina, benzyna) – **36** osób,
- krzemionka krystaliczna – **295** osób,
- wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne – **2** osoby,
- promieniowanie jonizujące – **83** osoby.

W roku sprawozdawczym **2022** przeprowadzono **101 kontroli**, sporządzono **101** protokołów kontroli w nadzorowanych obiektach. Sporządzono **20** protokołów z ujętymi nieprawidłowościami.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Suwałkach w **2022** r., po przeprowadzeniu kontroli w zakładach pracy, wydał ogółem **73** decyzje, w tym:

- 20 decyzji administracyjnych z określonymi obowiązkami do wykonania – **84** nakazy,
- 18 decyzji zmieniających,
- 9 decyzji umarzających,
- 26 decyzji płatniczych.

Podczas przeprowadzania kontroli stwierdzono, w zakładach naruszenia wynikające z obowiązujących przepisów prawnych.

Naruszenia ujęte w protokołach kontroli:

- przekroczony wskaźnik NDN hałasu,
- przekroczony wskaźnik NDN drgań mechanicznych o działaniu ogólnym na organizm człowieka,

- przekroczony wskaźnik NDS pyłu – drewna, mąki,
- przekroczony wskaźnik NDS czynników chemicznych – toluen, cykloheksanon, mangan we frakcji respirabilnej,
- brak aktualnych badań środowiska pracy w zakresie: hałasu, drgań mechanicznych o działaniu ogólnym i miejscowym na organizm człowieka, czynników chemicznych – krystalicznej krzemionki, czynników pyłowych,
- wadliwie opracowane ryzyko zawodowe na stanowiskach pracy,
- wadliwie opracowane ryzyko zawodowe stwarzane przez czynnik biologiczny,
- zły stan techniczny/sanitarny pomieszczeń higieniczno – sanitarnych,
- zły stan techniczny/sanitarny pomieszczeń pracy,
- brak wyznaczonych ciągów komunikacyjnych na terenie hal produkcyjnych zakładu,
- brak rejestru prac związanych z narażeniem na czynnik rakotwórczy,
- brak rejestru pracowników pozostających w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym,
- brak rejestru prac narażających pracowników na działanie czynników biologicznych zaklasyfikowanych do gr. 3 i 4,
- brak pozwolenia na obrót produktem biobójczym,
- brak aktualnego pozwolenia na obrót produktem biobójczym,
- brak polskiego oznakowania na wprowadzanych do obrotu produktach.

POPRAWA WARUNKÓW PRACY.

W 2022 r. uzyskano poprawę warunków pracy w 7 zakładach poprzez: obniżenie NDN hałasu, drgań mechanicznych o działaniu ogólnym, obniżenie NDS cykloheksanonu, dymów spawalniczych do obowiązujących normatywów higienicznych, remont pomieszczeń pracy, do obowiązujących norm higienicznych. Poprawę uzyskano łącznie dla **128** pracowników:

	Zakład pracy	Czynnik szkodliwy dla zdrowia	Liczba osób
1.	Animex Foods Sp. z o. o. Oddział w Suwałkach ul. Wojska Polskiego 112A, 16-400 Suwałki	Obniżono hałas słyszalny, remont pomieszczeń pracy	23
2.	Novigo Sp. z o. o. sp. k. ul. Wojska Poskiego 118 E, 16-400 Suwałki	Obniżono hałas słyszalny, pył drewna twardego	75

3.	Padma Art. Sp. z o. o. ul. Wojska Polskiego 118 E, 16-400 Suwałki	Obniżono hałas słyszalny	6
4.	Salag Sp. z o. o. ul. Szafirowa 5, 16-400 Suwałki	Obniżono stężenie cykloheksanonu	11
5.	Prefabet	Obniżono hałas słyszalny	2
6.	Zakład Usługowo-Ślusarski Spawalnik ul. Zachodnia 5, 16-400 Suwałki	Obniżono stężenie dymów spawalniczych – mangan	10
7.	Przedsiębiorstwo Budownictwa Inżynierskiego ul. Noniewicza 85C, 16-400 Suwałki	Obniżono drgania mechaniczne o działaniu ogólnym	1

CHOROBY ZAWODOWE.

W **2022** r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Suwałkach wpłynęły 3 zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał ogółem **2** decyzje w/s chorób zawodowych:

- **1** decyzja pozytywna: przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat poz. 15 wykazu chorób zawodowych, PKD 85 – edukacja.
- **1** decyzja negatywna: przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat poz. 15 wykazu chorób zawodowych, PKD 85 – edukacja.

WNIOSKI:

1. W stosunku do roku 2021 liczba zgłoszonych chorób zawodowych była większa natomiast liczba stwierdzonych chorób zawodowych utrzymuje się na zbliżonym poziomie.
2. Zwiększyła się liczba zatrudnionych osób pracujących warunkach przekraczających dopuszczalne normy NDN hałasu, natomiast zmniejszyła się liczba osób pracujących w przekroczeniach NDS pyłów i czynników chemicznych.
3. W dalszym ciągu kondycja finansowa zakładów oraz brak możliwości rozwiązań technicznych są problemami pracodawców w dążeniu do wyeliminowania nadmiernego natężenia hałasu na stanowiskach pracy.

4. W stosunku do roku ubiegłego poprawiono warunki pracy dla większej liczby pracowników, w większej liczbie zakładów, poprzez obniżenie stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia do obowiązujących normatywów higienicznych oraz wykonanie niezbędnych remontów pomieszczeń pracy.

Sporządziła: Urszula Zakrzewska

ODDZIAŁ PROMOCJI ZDROWIA

I. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY - ocena stanu sanitarno – technicznego placówek oświatowo – wychowawczych na terenie miasta Suwałki za 2022 r.

Na koniec 2022 r. na terenie miasta, zgodnie z ewidencją Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Suwałkach, działało 96 placówek, w tym:

- żłobki – 15,
- przedszkola – 37,
- punkty przedszkolne - 1,
- szkoły podstawowe – 11,
- szkoły specjalne – 3,
- licea ogólnokształcące – 2,
- zespoły szkół – 8,
- zasadnicza szkoła zawodowa – 1,
- szkoła wyższa – 1,
- dom studenta – 1,
- bursa szkolna – 1,

- placówki wsparcia dziennego (świetlice środowiskowe) – 6,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze - 2,
- placówki pracy pozaszkolnej – 2,
- pozaszkolne placówki specjalistyczne – 4,
- szkoły artystyczne - 1.

Miasto Suwałki jest organem prowadzącym dla 31 placówek (32,3%), tj.:

- żłobki – 3,
- przedszkola – 9,
- szkoły podstawowe – 7,
- szkoły specjalne - 1,
- licea ogólnokształcące - 1,
- zespoły szkół - 5,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze – 2,
- placówki pracy pozaszkolnej – 2,
- pozaszkolne placówki specjalistyczne – 1.

Na terenie miasta w 2022 r. z ewidencji PSSE skreślono 2 placówki:

- Żłobek „EMELEK” ul. Chopina 6, 16-400 Suwałki,
- Klub Dziecięcy „Małe Gwiazdy” ul. Sportowa 8, 16-400 Suwałki.

Na terenie miasta w 2022 r. utworzono 3 placówki:

- Przedszkole Niepubliczne „EMELEK” ul. Pułaskiego 30L, 16-400 Suwałki,

- Dwujęzyczny Niepubliczny Punkt Przedszkolny "Pracowite Pszczółki" ul. Bakałarzewska 21, 16-400 Suwałki,
- Niepubliczna Dwujęzyczna Szkoła Podstawowa Let's Talk w Suwałkach ul. Sejneńska 26, 16-400 Suwałki.

Wszystkie nowoutworzone i przekształcone placówki posiadają pozytywną opinię PPIS w Suwałkach.

KONTROLE PLACÓWEK.

W 2022 r. 42 placówki (43,8%) działających i nowoutworzonych na terenie miasta, będących pod nadzorem działu Higieny Dzieci i Młodzieży (HDM) zostało skontrolowanych (wg harmonogramu kontroli na rok 2022), ogółem wykonano **55** kontroli.

Pracownicy HDM we współpracy z pracownikami OPZ na zlecenie Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku przeprowadzili badanie obciążenia tornistrów/plecaków szkolnych u 176 uczniów z 10 oddziałów klas I - V w Szkole Podstawowej nr 7 im. św. Jana Pawła II w Suwałkach.

Ponadto pracownicy Oddziału Laboratoryjnego Środowiska Pracy Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Białymstoku przeprowadzili dnia 07.11.2022 r. badanie natężenia oświetlenia sztucznego w Szkole Podstawowej nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. gen. bryg. pil. Witolda Urbanowicza w Suwałkach. Zgodnie z danymi zawartymi w sprawozdaniu nr LŚP.9051.47.2022 z dnia 17.11.2022 r. po przeprowadzeniu badań w 3 pomieszczeniach stwierdzono niedobory średniego lub minimalnego eksploatacyjnego natężenia oświetlenia. W sali nr 217 **11** ławek uczniów oraz stanowisko pracy nauczyciela, w sali nr 303 komputerowej **5** stanowisk komputerowych, w sali nr 208 **24** pola zadania oraz stanowisko pracy nauczyciela **nie spełniają wymagań** zawartych w Polskiej Normie.

1. Ogólna ocena stanu higienicznego, sanitarnego i technicznego placówek.

W trakcie kontroli sprawdzano następujące zagadnienia:

a) stan sanitarno – techniczny placówek:

W wyniku przeprowadzonych kontroli Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Suwałkach wydał 3 decyzje administracyjne w placówkach, dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki, tj.:

- Przedszkole nr 4 z Oddziałem Integracyjnym w Suwałkach - decyzja nr 1 z dnia 28.04.2022 r. nakazująca umieścić miski ustępowe w oddzielnych kabinach ze ściankami i drzwiami we wspólnej łazience grupy I i II na parterze, grupy III i IV na parterze, w łazience grupy V na I piętrze, w łazience grupy VI na I piętrze, w łazience grupy VII na I piętrze, doprowadzić do właściwego stanu technicznego panele podłogowe w sali grupy V na I piętrze, doprowadzenia do właściwego stanu technicznego panele podłogowe w sali grupy V na I piętrze oraz ściany w sali do zajęć ruchowych,
- Szkoła Podstawowa nr 7 im. św. Jana Pawła II w Suwałkach - decyzja nr 3 z 21.11.2022 r. nakazująca doprowadzić do właściwego stanu sanitarno-technicznego ścianę i sufit w łączniku zaplecza auli, poprzez likwidację przyczyny zacieków, ścianę i sufit przy wejściu do budynku szkoły od ul. Andersa, poprzez likwidację przyczyny zacieków, boksy w szatni klas IV-VI pod segmentem B, schody prowadzące do szatni klas IV-VI pod segmentem B, ściany i podłogę w toalecie dziewcząt oraz ściany i podłogę w toalecie chłopców na II piętrze segmentu B,
- Zespół Szkół nr 2 w Suwałkach - decyzja nr 4 z dnia 13.12.2022 r. nakazująca doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-technicznego parkiet na sali gimnastycznej nr 2 na I piętrze obiektu przy ul. Kościuszki 3,

b) prowadzenie żywienia zbiorowego w placówkach:

Żywienie uczniów skontrolowano w 2 żłobkach, 12 przedszkolach, 10 szkołach podstawowych, 1 szkole specjalnej, 5 zespołach szkół.

Liczba uczniów korzystających z posiłków w szkole / liczba uczniów korzystająca z posiłków dofinansowanych:

- żłobki - 45 / 0,
- przedszkola - 1250 / 21,
- szkoły podstawowe - 2733 / 377,
- szkoły specjalne - 138 / 14,
- zespoły szkół – 220 / 44.

Wszystkie szkoły podstawowe, dla których miasto Suwałki jest organem prowadzącym uczestniczą w programach:

- „Owoce w szkole”,
- „Szlanka mleka”,
- „Program dla szkół”.

Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących następujących zagadnień:

- zapewnienia uczniom przez dyrektorów szkół możliwości pozostawienia części podręczników,
- oceny rozkładów zajęć lekcyjnych w szkołach,
- oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii,
- oceny warunków zdrowotnych w pracowniach, warsztatach szkolnych i internatach,
- oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w placówkach,
- oceny opieki profilaktycznej i pomocy przedlekarskiej uczniów w szkołach oraz warunków jej realizacji,

- oceny posiadania przez placówki oświatowe certyfikatów na meble, sprzęt sportowy oraz place zabaw.

2. Ocena przygotowania placówek oświatowych do nowego roku szkolnego.

W 2022 r. przeprowadzono 6 kontroli w zakresie przygotowania szkół do nowego roku szkolnego. Pozostali dyrektorzy placówek zostali poproszeni o wypełnienie i odesłanie tabeli dotyczącej ww. tematyki.

3. Ocena stanu sanitarnego placówek wypoczynku dzieci i młodzieży.

Zgłoszone turnusy (42) zostały objęte bieżącym nadzorem działu HDM; ogółem wykonano 18 kontroli w trakcie trwania wypoczynku.

a) wypoczynek zimowy odbywał się w następujących placówkach:

- 8 turnusów w miejscu zamieszkania:
 - Zespół Szkół nr 6 im. K. Brzostowskiego w Suwałkach ul. Sikorskiego 21 (2 turnusy, 1 kontrola) - liczba uczestników - 26,
 - Ośrodek Sportu i Rekreacji ul. Wojska Polskiego 2 (2 turnusy, 1 kontrola) - liczba uczestników - 50,
 - Hotel LOFT 1898 ul. Pułaskiego 24K w Suwałkach (2 turnusy, 1 kontrola) - liczba uczestników - 25,
 - Movement Arena Suwałki sp. j. ul. Szkolna 4 (2 turnusy, 1 kontrola) - liczba uczestników – 19,

b) wypoczynek letni – w okresie wakacji wypoczynek w mieście odbywał się:

- 1 turnus w obiekcie hotelarskim:
 - Zajazd Private ul. Polna 9 w Suwałkach (1 turnus, 1 kontrola) - liczba uczestników - 11,
- 3 turnusy w obiekcie używanym okazjonalnie:
 - Dom Studenta w Suwałkach ul. Szkolna 2 (3 turnusy, 3 kontrole), liczba uczestników – 72,

- 30 turnusów w miejscu zamieszkania:
- Ośrodek Sportu i Rekreacji ul. Wojska Polskiego 2 (7 turnusów, 1 kontrola), liczba uczestników - 25,
- Hotel Velvet ul. Kościuszki 128 w Suwałkach (6 turnusów, 1 kontrola), liczba uczestników - 16,
- Movement Arena Suwałki sp. j. ul. Szkolna 4 (5 turnusów, 1 kontrola) - liczba uczestników - 18,
- Suwalski Ośrodek Kultury ul. Jana Pawła II 5 (4 turnusy, 1 kontrola) - liczba uczestników - 15,
- Przedszkole Niepubliczne „Akademia Małych Geniuszy” w Suwałkach ul. Olsztyńska 58 (2 turnusy, 1 kontrola) - liczba uczestników - 15,
- Niepubliczna Terapeutyczna Szkoła Podstawowa „BAJKA” w Suwałkach (1 turnus, 1 kontrola) - liczba uczestników - 12,
- Zespół Szkół Sióstr Salezjanek im. Jana Pawła II w Suwałkach ul. Sejneńska 10 (1 turnus, 1 kontrola) - liczba uczestników - 26,
- Laboratorium Zabawy Marta Szypulska ul. Kościuszki 108 w Suwałkach (1 turnus, 1 kontrola) - liczba uczestników - 31,
- Szkoła Podstawowa nr 2 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Aleksandry Piłsudskiej w Suwałkach ul. Kościuszki 126 (2 turnusy, 1 kontrola) - liczba uczestników - 30,
- Hostel Wigry w Suwałkach ul. Zarzecze 26 (1 turnus, 1 kontrola) - liczba uczestników - 24.

Uczestnikami wycieczki były dzieci i młodzież w wieku szkolnym z innych powiatów, Miasta Suwałki oraz z terenu powiatu suwalskiego.

Oprócz kontroli placówek Oddział Promocji Zdrowia do uczestników zorganizowanego wycieczki kierował działania edukacyjne w różnych formach (pogadanki, materiały informacyjno – edukacyjne, prezentacje). Edukacja uczestników była pozytywnie przyjęta i oceniana przez organizatorów i wychowawców turnusów wycieczkowych.

Podczas działań współpracowano z Komendą Miejską Policji w Suwałkach, Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej, Oddziałem Bezpieczeństwa Żywności i Żywnienia Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Suwałkach.

INFORMACJE O PROWADZONYM POSTĘPOWANIU ADMINISTRACYJNO – EGZEKUCYJNYM.

W 2022 r. 1 placówka, dla których Miasto Suwałki jest organem prowadzącym zgłosiła wykonanie 1 decyzji administracyjnej nałożonej przez PPIS w Suwałkach:

- Szkoła Podstawowa nr 7 im. św. Jana Pawła II w Suwałkach - decyzja nr 2 z 05.11.2019 r. - doprowadzić do właściwego stanu technicznego urządzenia na placu zabaw.

W 2022 r. wydano decyzje zmieniające termin dla placówek, dla których Miasto Suwałki jest organem prowadzącym. We wszystkich przypadkach wnioski stron o prolongatę terminu wykonania zaleceń zostały rozpatrzone pozytywnie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Suwałkach.

- Gmina Miasto Suwałki dot. Szkoły Podstawowej nr 4 im. ks. Kazimierza Aleksandra Hamerszmita w Suwałkach - decyzja nr 3 z dnia 27.11.2019 r. - prolongata do 31.12.2024 r.,

- Szkoła Podstawowa nr 7 im. św. Jana Pawła II w Suwałkach – decyzja nr 10 z dnia 31.10.2017 r.- prolongata do dnia 31.12.2024 r.,

- Gmina Miasto Suwałki dot. Szkoły Podstawowej nr 7 im. św. Jana Pawła II w Suwałkach - decyzja nr 3 z dnia 15.11.2018 r. - prolongata do 31.12.2024 r.

- Szkoła Podstawowa nr 7 im. św. Jana Pawła II w Suwałkach – decyzja nr 13 z dnia 06.12.2012 r.- prolongata do dnia 31.08.2023 r.

- Szkoła Podstawowa nr 5 im. Alfreda Wierusz-Kowalskiego w Suwałkach - decyzja nr 3 z dnia 07.04.2015 r. - prolongata do 30.06.2023 r

PODSUMOWANIE, WNIOSKI.

1. W 2022 r. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Suwałkach otrzymała 2 monity dotyczące szkoły podstawowej na terenie Suwałk:

- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Wincentego Witosa w Suwałkach - monit dotyczył prowadzenia zajęć w trybie stacjonarnym podczas trwania epidemii, zgłoszony przez uczniów ww. szkoły. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Suwałkach przekazał sprawę do dalszego prowadzenia zgodnie z kompetencjami do Kuratorium Oświaty w Białymstoku Delegatura w Suwałkach.

2. Podjęto szeroko zakrojoną współpracę z Wydziałem Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Suwałkach oraz innymi podmiotami w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży przebywających na wycieczkach zimowych oraz letnich. Prowadzono edukację dzieci podczas trwania wycieczek w zgłoszonych placówkach.
3. Współpraca z władzami terytorialnymi, dyrektorami szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowo – wychowawczych oraz organizatorami wycieczek dzieci i młodzieży układała się dobrze. Prowadzone działania przyjęte były pozytywnie, nie napotkano trudności podczas prowadzonych działań.

Sporządziła: Ilona Gryszkiewicz – kierownik Oddziału Promocji Zdrowia

II. DZIAŁANIA W ZAKRESIE PROFILAKTYKI CHOROÓB I PROMOCJI ZDROWIA NA TERENIE MIASTA W 2022 r.

Podstawą działań w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia jest:

1. Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 195),
2. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021 – 2025,
3. Wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego,
4. Wytyczne Ministerstwa Zdrowia,
5. Sytuacja epidemiologiczna oraz problemy zdrowotne występujące na terenie miasta.

Realizacja działań oświatowo – zdrowotnych w 2022 r. w obszarze zdrowia publicznego kierowana była do dzieci w przedszkolach, uczniów w szkołach wszystkich typów i ogółu społeczeństwa.

I. Realizowane programy edukacyjne:

1. „Podlaski program zwalczania następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych”,
2. Program „Bieg po Zdrowie”,
3. Program „Trzymaj Formę!”,
4. „Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS”,
5. „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”, w tym „ARS, czyli jak dbać o miłość?”,
6. „Mam wybór... wybieram rozsądek”,
7. „Podstępne WZW”,
8. „Znamię! Znam je?”,

9. „Skąd się biorą produkty ekologiczne ?”.

Ad.1.

„Podlaski program zwalczania następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych” ma na celu ograniczenie ekspozycji na dym tytoniowy (w odniesieniu do czynnego i biernego palenia tytoniu) w społeczeństwie polskim.

Cele szczegółowe:

1. Zapobieganie zwiększaniu się liczby osób rozpoczynających palenie.
2. Zapobieganie wzrostowi narażenia na dym tytoniowy w miejscach użyteczności publicznej.
3. Tworzenie odpowiednich regulacji prawnych umożliwiających realizację skutecznej polityki ograniczania używania tytoniu w Polsce.
4. Zwiększenie wiedzy na temat szkodliwości palenia wyrobów tytoniowych wśród dzieci i młodzieży.
5. Zmiana postaw wobec palenia tytoniu, zmierzająca w kierunku marginalizacji tego zjawiska w społeczeństwie.
6. Zwiększenie liczby osób rzucających palenie.

Działaniami edukacyjnymi objęto ogół społeczeństwa, od dzieci w wieku przedszkolnym, poprzez uczniów szkół wszystkich typów i osoby dorosłe.

Ad.2.

Program „Bieg po Zdrowie” – celem jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów nt. zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. Odbiorcami programu byli uczniowie klas IV szkół podstawowych. Program realizowały 4 szkoły podstawowe.

Ad.3.

Program „Trzymaj Formę!” - celem jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. Program skierowany jest do uczniów klas V – VIII szkół

podstawowych. W roku szkolnym 2021/2022 program realizowano na terenie miasta w 2 szkołach podstawowych.

Ad.4.

„Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS” – celem realizowanych działań edukacyjnych jest:

- promocja zdrowego stylu życia w zakresie przeciwdziałania zakażeniom HIV,
- profilaktyka w zakresie HIV/AIDS,
- promowanie odpowiednich zachowań oraz dbanie o zdrowie własne i zdrowie partnera,
- propagowanie rzetelnych i aktualnych informacji w zakresie problematyki HIV/AIDS,
- minimalizowanie czynników ryzyka,
- ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV poprzez zapewnienie społeczeństwu dostępu do informacji i edukacji w zakresie zakażeń wirusem HIV i choroby AIDS.

Działania edukacyjne dotyczące profilaktyki HIV/AIDS były kierowane do ogółu społeczeństwa poprzez umieszczenie na stronie internetowej PSSE i portalu Facebook artykułu dot. obchodów Międzynarodowego Dnia Pamięci o Zmarłych na AIDS.

Ad.5.

„Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” (KIK/68) w tym „ARS, czyli jak dbać o miłość?”.

Celem Projektu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia. Program kierowany jest do osób dorosłych i uczniów szkół ponadpodstawowych. Program realizowały 3 szkoły.

Ad.6.

Program „Mam wybór...wybieram rozsądek” – program o zasięgu wojewódzkim.

Cel ogólny:

- wzrost wiedzy w zakresie zagrożeń związanych z używaniem środków psychoaktywnych oraz zapobieganiem i zwalczaniem zjawiska demoralizacji w środowisku dzieci i młodzieży.

Cele szczegółowe:

- zwiększenie świadomości rodziców/opiekunów prawnych w zakresie zagrożeń związanych ze środkami psychoaktywnymi,

- zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży dotyczącej odpowiedzialności prawnej nieletnich w zakresie popełniania czynów karalnych i demoralizacji,
- edukacja kadry pedagogicznej w zakresie procedur postępowania nauczycieli w przypadku ujawnienia ucznia będącego pod wpływem środków psychoaktywnych bądź posiadającego takie środki,
- zwiększenie wykrywalności nieletnich ujawnionych pod wpływem środków psychoaktywnych oraz czynów z kategorii przestępczości narkotykowej popełnianych przez nieletnich.

Adresatami programu są:

- dzieci i młodzież z terenu woj. podlaskiego,
- rodzice/opiekunowie prawni woj. podlaskiego,
- kadra pedagogiczna placówek oświatowych/opiekuńczych.

Realizatorem działań projektu są funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Suwałkach.

Pracownicy PIS są współrealizatorami działań informacyjno – edukacyjnych.

W roku szkolnym 2021/2022 realizacją programu objęto 3 szkoły z terenu miasta Suwałki.

Ad. 7.

„Podstępne WZW” - jest to interwencja programowa o zasięgu wojewódzkim, adresowana do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C. Propozycję udziału w realizacji programu złożono wszystkim szkołom ponadpodstawowym. Do realizacji programu przystąpiły 2 szkoły, tylko jedna szkoła program zrealizowała i sporządziła sprawozdanie.

Ad.8.

„Znamię! Znam je?” jest to interwencja programowa o zasięgu wojewódzkim, adresowana do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka. Propozycję udziału w realizacji programu złożono wszystkim szkołom ponadpodstawowym. Do realizacji programu przystąpiła 1 szkoła.

Ad.9.

„Skąd się biorą produkty ekologiczne ?” – program skierowany do dzieci przedszkolnych w wieku 5 – 6 lat oraz ich rodziców i opiekunów. Celem programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Zajęcia w programie realizowane są poprzez

wykorzystanie dedykowanej dzieciom publikacji i filmu animowanego, jak również opracowanego scenariusza zajęć dla nauczycieli i lekcji pokazowej. W IV edycji do realizacji przystąpiły 4 przedszkola i 3 oddziały przedszkolne szkół podstawowych z terenu miasta.

II. Realizowane interwencje nieprogramowe:

- 1. „Zimowa i Letnia Szkoła Bezpieczeństwa”.** Celem interwencji jest propagowanie zasad bezpiecznego wypoczynku i zdrowego stylu życia. Pracownicy Oddziału Promocji Zdrowia we współpracy z Komendą Miejską Policji w Suwałkach do uczestników zorganizowanych form wypoczynku kierowali działania edukacyjne w różnych formach (pogadanki, rozdawnictwo materiałów informacyjno – edukacyjnych, prezentacje). Edukacja uczestników była pozytywnie przyjęta i oceniana przez organizatorów i wychowawców turnusów wypoczynkowych.
- 2. „Światowy Dzień Rzucania Palenia”.** 17 listopada przypadał Światowy Dzień Rzucania Palenia, który od 1991 r. obchodzony jest w Polsce co roku w trzeci czwartek listopada. Idea powyższego wydarzenia ma na celu zwrócenie uwagi całego społeczeństwa na skutki palenia tytoniu: społeczne, ekonomiczne, a przede wszystkim na skutki zdrowotne. Akcja adresowana jest zarówno do palaczy, jak i osób niepalących, jej celem jest zachęcenie jak największej liczby palaczy do rzucenia palenia oraz ograniczenia palenia w miejscach, w których przebywają ludzie. Rak płuca, przewlekła obturacyjna choroba płuc (POCHP) oraz zawał serca przed 50 r.ż. to choroby, które występują prawie wyłącznie u palaczy papierosów. Powtarzać należy, iż papierosy są jedynym legalnie sprzedawanym na całym świecie produktem o udowodnionym działaniu rakotwórczym, które dostarczają trujących substancji do organizmu. Negatywny wpływ substancji rakotwórczych na zdrowie dotyczy również tzw. palaczy biernych, czyli tych, którzy nigdy nie palili, a przebywają w środowisku zanieczyszczonym dymem tytoniowym. Palacze bierni wdychają te same trujące i rakotwórcze substancje, inna jest jedynie skala narażenia ich na zachorowanie. Biernie palenie niesie identyczne skutki zdrowotne co aktywne palenie papierosów! Odnotowuje się wiele przypadków zapadania na choroby odtytoniowe wśród osób, które same nigdy nie paliły. Uzależnienie od tytoniu traktowane jest jak choroba, którą trzeba leczyć. Jest wiele sposobów na uwolnienie się od uzależnienia: od silnej woli przez terapie farmakologiczne dostosowane indywidualnie dla każdego palacza, a także

wsparcie psychologiczne. Nagłaśniając i obchodząc takie akcje jednoczymy się w budowaniu świadomości palaczy na temat tragicznych skutków palenia tytoniu. Wspólnie przekonajmy innych, że warto spędzić ten dzień bez papierosa. W oparciu o własną prezentację multimedialną, pracownicy OPZ PSSE w Suwałkach prowadzili zajęcia edukacyjne skierowane do uczniów szkół ponadpodstawowych.

- 3. „Światowy Dzień bez Tytoniu”.** Hasło przewodnie ubiegłorocznej kampanii ogłoszonej przez Światową Organizację Zdrowia brzmi: **„Tytoń: zagrożenie dla naszego środowiska”**. Ma ona na celu podniesienie świadomości społeczeństwa na temat degradacji środowiska naturalnego powodowanej przez szeroko pojęty przemysł tytoniowy. Szkodliwy wpływ przemysłu tytoniowego na środowisko naturalne jest ogromny i stale rośnie. Produkcja wyrobów tytoniowych stanowi znaczące obciążenie dla naszej planety począwszy od degradowania terenów leśnych pod uprawy, zużycia wody i energii, poprzez stosowanie ogromnych ilości środków chemicznych, emisję gazów cieplarnianych wpływających na zmiany klimatu, po generowanie trujących odpadów tytoniowych. Powoduje zagrożenie dla zdrowia ludzi i zwierząt, stabilności gospodarczej i bezpieczeństwa żywnościowego na świecie. WHO wzywa rządy państw do wprowadzania przepisów, dzięki którym koncerny tytoniowe ponosiłyby odpowiedzialność za spowodowane szkody środowiskowe. Negatywny wpływ palenia tytoniu na stan i funkcjonowanie naszej planety w czasach obecnych oraz w przyszłości powinien stać się dla palaczy kolejnym powodem do zerwania z nałogiem.

W oparciu o własną prezentację multimedialną, pracownicy OPZ PSSE w Suwałkach prowadzili zajęcia edukacyjne nt. szkodliwych skutków palenia tytoniu, skierowane do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

- 4. Światowy Dzień Zdrowia** - hasłem Światowego Dnia Zdrowia w 2022 roku jest **„Nasza planeta, nasze zdrowie”**. W trakcie pandemii COVID-19, w czasie dużego zanieczyszczenia planety, nasilają się również choroby takie jak nowotwory, astma, choroby serca. Dlatego WHO postanowiło skupić uwagę świata na działaniach niezbędnych do utrzymania zdrowia planety i ludzi. WHO będzie wspierać organizacje działające w imieniu wspólnego dobra w tym zakresie. WHO szacuje, że każdego roku ponad 13 milionów zgonów na całym świecie jest spowodowanych przyczynami środowiskowymi, których można uniknąć. Kryzys klimatyczny to także kryzys zdrowotny. Nasze decyzje konsumenckie, polityczne i społeczne przyczyniają się do kryzysu klimatycznego i zdrowotnego. Ponad 90% ludzi oddycha niezdrowym

powietrzem wynikającym ze spalania paliw kopalnych. Ekstremalne zmiany pogodowe, degradacje gruntów i brak wody pitnej powodują masowe migracje ludności. Plastik i inne śmieci znajdują się na dnie naszych mórz i oceanów, szczytach gór, a ostatecznie trafiają do naszego łańcucha pokarmowego.

Systemy produkujące wysoko przetworzoną, niezdrową żywność i napoje, napędzają fale otyłości, zwiększając liczbę nowotworów i chorób serca, jednocześnie generując jedną trzecią globalnej emisji gazów cieplarnianych.

Obecny model światowej gospodarki prowadzi do niesprawiedliwego podziału (dochodów, bogactwa Ziemi, władzy) przy znaczącej populacji ludzi żyjących w biedzie, niemogących z tych zasobów korzystać. Dobrze zarządzana planeta i dobrze prowadzona globalna ekonomia przyczyni się do zdrowia człowieka i zrównoważonego rozwoju ekologicznego. Cele te mogą być zrealizowane poprzez długoterminowe plany inwestycyjne, zrównoważony podział dóbr, ochronę socjalną, strategie prawne i podatkowe. Przerwanie trwającej destrukcji planety wymaga działań legislacyjnych, zmian dotyczących światowych korporacji, a przede wszystkim wsparcia jednostek i grup dokonujących świadomych wyborów przekładających się na zdrowie ludzi i naszej planety.

Podsumowanie:

1. Pracownicy OPZ oceniali sposób realizacji programów realizowanych przez placówki oświatowo – wychowawcze i podmioty lecznicze – wykonano 21 wizytacji tematycznych.
2. Edukację prowadzono różnymi formami i metodami, dostosowanymi do poziomu wiedzy i wieku odbiorców (wykłady, pogadanki, gry i zabawy, emisji filmów, dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych).
3. Informacje o realizowanych działaniach prozdrowotnych umieszczano na stronie internetowej PSSE.
4. Na zaproszenie placówek oświatowych pracownicy OPZ udzielali wsparcia prowadząc edukację dla uczniów (nt. szkodliwych skutków zażywania substancji psychoaktywnych, przeciwdziałania palenia tytoniu, zasad zdrowego odżywiania, higieny osobistej w tym profilaktyki wszawicy, profilaktyki chorób przenoszonych drogą kropelkową (grypa, COVID-19).

5. Podczas badania obciążenia uczniów ciężarem plecaków w szkole, pracownicy OPZ prowadzili rozdawnictwo materiałów informacyjno-edukacyjnych nt. wpływu zbyt ciężkiego plecaka na zdrowie ucznia.

Opracowała Ewa Chlebus – st. pielęgniarka Oddziału Promocji Zdrowia